

**Stratēģiskais
ietekmes uz vidi novērtējums
lokālplānojumam
zemesgabalam Ventspils ielā 50 un tam
pieguļošajām teritorijām Rīgā**

Valdis Felsbergs, M.Sc.Env., 29277744, valdis@felsbergs.lv

2017. gada februāris

Saturs

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	3
1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs.....	3
1.2. Lokālplānojuma teritorijas pašreizējā izmantošana	4
1.3. Alternatīvu raksturojums	6
1.4. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	11
1.4.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti	11
1.4.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti.....	14
1.4.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti.....	14
1.4.4. ES politikas plānošanas dokumenti.....	15
1.4.5. Starptautiskās konvencijas	17
2. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes	20
2.1. Vispārējā pieeja un metodes.....	20
2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām.....	23
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība	24
3.1. Vērtētās ietekmes uz vidi	25
3.2. Daudzkritēriju analīze	25
4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās	27
4.1. Troksnis	27
4.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	32
4.3. Ūdens resursi un kvalitāte	36
4.4. Klimats	36
4.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi.....	36
4.6. Augsne.....	38
4.7. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	38
4.8. Vides riski.....	38
4.9. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības.....	39
5. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma apstiprināšanas gadījumā, 1. alternatīva: ja īstenojas lokālplānojumā piedāvātā atļautā attīstība	40
5.1. Troksnis	40
5.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	40
5.3. Ūdens resursi un kvalitāte	41
5.4. Klimats	42
5.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi.....	42
5.6. Augsne.....	43
5.7. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	43
5.8. Vides riski.....	44
5.9. Sabiedrības veselība, ērtības un drošība.....	44
6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā, 2. alternatīva: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība.....	46
6.1. Troksnis	46
6.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	46
6.3. Ūdens resursi un kvalitāte	47
6.4. Klimats	48
6.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi.....	48
6.6. Augsne.....	48

6.7.	Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	49
6.8.	Vides riski.....	49
6.9.	Sabiedrības veselība, ērtības un drošība.....	50
7.	Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā, 0. alternatīva: ja neīstenojas pašreizējā atļautā attīstība.....	51
7.1.	Troksnis	51
7.2.	Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	51
7.3.	Ūdens resursi un kvalitāte	52
7.4.	Klimats	52
7.5.	Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi.....	52
7.6.	Augsne.....	53
7.7.	Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	53
7.8.	Vides riski.....	53
7.9.	Sabiedrības veselība, ērtības un drošība.....	53
8.	Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums	54
9.	Secinājumi, rekomendācijas un monitorings.....	56
Pielikums.	Eksperta atzinums par aizsargājamām sugām un biotopiem lokālplānojuma teritorijā Ventspils ielā 50, Rīgā.....	58

PIELIKUMĀ:

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par aizsargājamām sugām un biotopiem zemesgabala Ventspils ielā 50 un tam pieguļošās teritorijas lokālplānojuma teritorijā (3 lapas)

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs

Lokālplānojuma izstrāde ir veikta saskaņā ar Rīgas domes 22.03.2016. pieņemto lēmumu Nr.3604 „Par zemesgabala Ventspils ielā 50 un tam pieguļošās teritorijas lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu” (protokols Nr.71, 9.§). Lokālplānojuma teritorijas novietojums Rīgā parādīts 1. attēlā.

Zemesgabalu Rīgā, Ventspils ielā 50 (kadastra apzīmējums 0100 075 0705), kas izveidots apvienojot zemesgabalus ar kadastra apzīmējumiem 0100 075 0494, 0100 075 2157, 0100 075 0151, īpašnieks ir SIA „Alfards”. Savukārt zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 075 2031 īpašnieks ir cita privātpersona, bet zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 0100 075 0496 (Ventspils ielas daļa) pieder Rīgas pilsētas pašvaldībai.

Lokālplānojuma mērķis ir veicināt attīstību atbilstoši sabiedrības vajadzībām jeb pieprasījumam lokālplānojuma teritorijā un mazināt tādas ierobežojumus šai attīstībai, ko tai uzliek tāda plānotā attīstība, pēc kuras pieprasījums nerodas, ciktāl šādu ierobežojumu mazināšana nerada nevēlamas ietekmes uz vidi un sabiedrību.

1.attēls. Lokālplānojuma teritorijas novietojums Rīgā

Lokālplānojums tiek izstrādāts saskaņā ar likumu „Teritorijas attīstības plānošanas likums” (2011) un MK 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, turpmāk tekstā – MK 14.10.2014. noteikumi Nr.628 (spēkā no 01.05.2015.), MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” u.c. spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, Rīgas domes apstiprināto darba uzdevumu (apstiprināts ar Rīgas domes 22.03.2016. lēmumu Nr.3604), kā arī Rīgas pilsētas teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un spēkā esošo Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam (ar grozījumiem), turpmāk tekstā – Rīgas teritorijas plānojums. Lokālplānojuma pasūtītājs ir SIA „Alfards”, izstrādātājs – SIA „METRUM”.

Lokālplānojuma izstrādei ir saņemti institūciju nosacījumi, izstrādes procesā tiek saņemti institūciju atzinumi, kā arī nodrošināta sabiedrības līdzdalība, organizējot lokālplānojuma publisko apspriešanu.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu un MK 14.10.2014. noteikumiem Nr.628, apstiprinot lokālplānojuma risinājumus, t.i., izdodot pašvaldības saistošos noteikumus, lokālplānojuma teritorijā spēku zaudēs Rīgas teritorijas plānojumā noteiktais un šobrīd spēkā esošais funkcionālais zonējums (jeb teritorijas plānojumā noteiktā teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana), bet teritorijas

izmantošanas un apbūves noteikumi darbosies kā izņēmumi un papildinājumi pie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Izstrādājamais lokālplānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, un pēc tā apstiprināšanas un spēkā stāšanās tas kļūs par pamatu turpmākai teritorijas attīstībai un labiekārtošanai.

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (1998) plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālplānojumam, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegto iesniegumu atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, 27.06.2016. pieņēma lēmumu Nr.35 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Ņemot to vērā, lokālplānojumam tiek veikta minētā procedūra atbilstoši normatīvo aktu prasībām (vides pārskata izstrādātājs: Valdis Felsbergs).

1.2. Lokālplānojuma teritorijas pašreizējā izmantošana

Lokālplānojuma teritorija 8,8 ha platībā atrodas Rīgas pilsētas Pleskodāles apkaimē, kvartālā starp Ventspils ielu, Spāres ielu, Jaunpils ielu, Mazirbes ielu un Jaunmoku ielu. Uz dienvidrietumiem no lokālplānojuma teritorijas (starp Kārļa Ulmaņa gatvi, Lielirbes ielu un Jaunmoku ielu) atrodas plašas darījumu teritorijas, kur atrodas tirdzniecības centrs „Spice”, „Spice Home”, izklaides centrs „Bowlero”. Starp Jaunmoku ielu un Lielirbes ielu atrodas daudzstāvu dzīvojamā apbūve („Panorama Plaza” ēkas), bet Jaunmoku ielas otrā pusē ir saglabājusies neliela savrupmāju grupa. Jaunmoku ielas un Ventspils ielas krustojumā, uz ziemeļiem no lokālplānojuma teritorijas atrodas AS “Latvenergo” tehniskās ēkas un būves.

Kvartālā starp Jaunpils ielu, Spāres ielu un Paltmales ielu, uz dienvidiem no lokālplānojuma teritorijas, atrodas esoša garāžu kooperatīva teritorija, bet Jaunpils un Spāres ielu krustojumā salīdzinoši nesen ir uzbūvēts veco ļaužu pansionāts. Pārējā teritorija uz austrumiem no Jaunpils ielas galvenokārt ir apbūvēta ar savrupmājām. Otrus Ventspils ielai tāpat atrodas plašas esošas ražošanas noliktavu būvju teritorijas.

Zemesgabali lokālplānojuma teritorijā tiek izmantoti kā komercdarbības un ražošanas apbūves (noliktavu) teritorija, kur apbūvi galvenokārt veido noliktavas un dažādas tehniskās apbūves ēkas, kas būvētas dažādos laika periodos, sākot ar 20.gs. vidu.

Lokālplānojuma teritorijā atrodas vairāku ēku komplekss ar kopējo platību 25 tūkst. m².

Lokālplānojuma teritorijā patlaban izvietojas ap 40 uzņēmumu, kuri nomā birojus, noliktavas, remontdarbnīcas vai telpas vieglajai ražošanai. 1. tabulā ir norādīti lokālplānojuma teritorijā esošie uzņēmumi un to darbības veids. Nomnieku darbības veidi un apjomi nerada potenciāli vērā ņemamas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi: neviens no tiem neveic tādas piesārņojošas darbības, kam nepieciešama „B” kategorijas atļauja.

Daļā SIA “Alfards” piederošās teritorijas (agrāk ar kadastra Nr. 0100 075 2157 un Nr. 0100 075 0151), kas ar zemes ierīcības projekta palīdzību tika pievienoti zemesgabalam ar agrāko kadastra Nr. 0100 075 0494 izveidojot jaunu zemes vienību ar kadastra apzīmējumu Nr. 0100 075 0705, atrodas bijušie mazdārziņi, kas jau ilgāku laiku netiek apsaimniekotī. Šī teritorija ir aizaugusi ar kokiem un krūmiem.

Apmēram 0,3 ha aizņem plānotais (atļautais) zemes lietojuma veids ir „**Apstādījumu un dabas teritorija**”, ar dabisku augāju.

Savukārt lokālplānojuma daļā ar kadastra apzīmējumu 0100 075 0496 ir izveidots labiekārtots skvērs autostāvvietām un esošu piebrauktuvi zemesgabalam Ventspils ielā 50 no Ventspils ielas puses.

1. tabula. Lokālplānojuma teritorijā esošo telpu nomnieki un to darbības veidi

1.

Nr	Nomnieks	Darbības veids
1	Latvijas Nacionālā kravas ekspedītoru un loģistikas asociācija "LAFF"	Birojs
2	SIA "Baltic Pumps"	Birojs, noliktava
3	SIA "AB Druka"	Birojs, noliktava
4	SIA "ATEK"	Birojs
5	SIA "AUTO LABORATORIJA"	Automašīnu serviss
6	SIA "Autoindustrija"	Automašīnu serviss
7	SIA "Balti Tehnika Serviss"	Birojs, serviss, noliktava
8	SIA "Baltijas Jahtu Serviss"	Birojs
9	SIA "BELLiK Baltic"	Birojs, noliktava
10	SIA "Bertas Nams"	Birojs, noliktava
11	SIA "Chartwell Marketing Latvia LTD"	Birojs
12	SIA "Domu Prizma"	Automašīnu serviss
13	SIA "ELIKO"	Birojs
14	SIA "EMEREM"	Birojs
15	SIA "Energo Group"	Birojs
16	SIA "ERE"	Automašīnu serviss
17	SIA "Evolution Print"	Vieglā ražošana (Poligrāfija)
18	SIA "Flexum"	Birojs, noliktava
19	SIA "GaCo"	Birojs, noliktava
20	SIA "GIN Management"	Birojs
21	SIA "Grīdu birojs"	Noliktava
22	SIA "JD Mārketings"	Birojs
23	SIA "Kvinta BCL"	Birojs
24	SIA "Ķīniešu kvartāls"	Automašīnu serviss
25	SIA "Laadur Baltic"	Automašīnu serviss
26	SIA "Latvijas apdrošinātāju autoserviss"	Birojs, automašīnu serviss
27	SIA "LEANS un Ko"	Automašīnu serviss
28	SIA "Livonia Print"	Vieglā ražošana (Poligrāfija)
29	SIA "Markuss Solid"	Noliktava
30	SIA "Mars Latvia"	Birojs, noliktava
31	SIA "NORMARK LATVIA"	Birojs
32	SIA "POMZERO"	Noliktava
33	SIA "PRO FORMA"	Birojs
34	SIA "PROTEK"	Birojs, noliktava
35	SIA "Ripo Transporta Grupa"	Birojs, noliktava
36	SIA "Rīgas Energo Būve"	Birojs
37	SIA "VHR serviss"	Automašīnu serviss
38	SIA "VKP Sistēmas"	Automašīnu serviss
39	SIA "Yoggy"	Noliktava

1.3. Alternatīvu raksturojums

Vērtējamā lokālplānojuma specifika ir tāda, ka tā mērķis nav izmainīt pašreizējo faktisko zemes lietojuma veidu, bet gluži otrādi: nostiprināt līdzšinējo pašreizējam Rīgas teritorijas plānojumam 2006.-2018.gadam daļēji neatbilstošo lietojumu praktiski visā (8,5 ha jeb 96,6 %) lokālplānojuma teritorijā kā turpmāk atkal atbilstošu līdzšinējai vēsturiskajai attīstībai, novēršot ierobežojumus, kas liedz pilnvērtīgi attīstīties atbilstoši pašreizējam lietojuma veidam, un atceļot plānu nākotnē mainīt faktisko zemes lietojuma veidu uz citu. Būtībā tikai 0,3 ha jeb 3,34 % lokālplānojuma teritorijas plānojama radikāla izmaiņa, faktisko nekopto apstādījumu un dabas teritoriju iekļaujot rūpnieciskās apbūves teritorijā.

Kā 1. alternatīva vērtēts lokālplānojuma priekšlikums (skat. 2. attēlu), kas paredz atcelt patlaban spēkā esošo ieceri pavērst līdzšinējo attīstību citā virzienā un noņemt ierobežojumus lokālplānojuma teritorijai turpināt attīstīties pašreizējā virzienā, proti, kā rūpnieciskajai apbūvei (bez dzīvojamās apbūves). Funkcionālajā zonā „Rūpnieciskās apbūves teritorija” noteikts maksimālais apbūves augstums 24 m un maksimālā apbūves intensitāte 280%, bet brīvās zaļās teritorijas rādītājs šajā gadījumā – 10%, un, atbilstoši lokālplānojuma piedāvājumam, šajos rādītājos iekļaujama arī līdzšinējā apstādījumu un dabas teritorijas nelielā platība. Nav gan pamata uzskatīt, ka radīsies pieprasījums pēc būtiska apbūves augstuma palielinājuma, toties jau pašreizējā situācijā pastāv pieprasījums pēc rūpnieciskās apbūves intensitātes (jo īpaši – parastu virszemes vienlīmeņa autostāvvietu) palielinājuma, attiecīgi samazinot brīvo teritoriju.

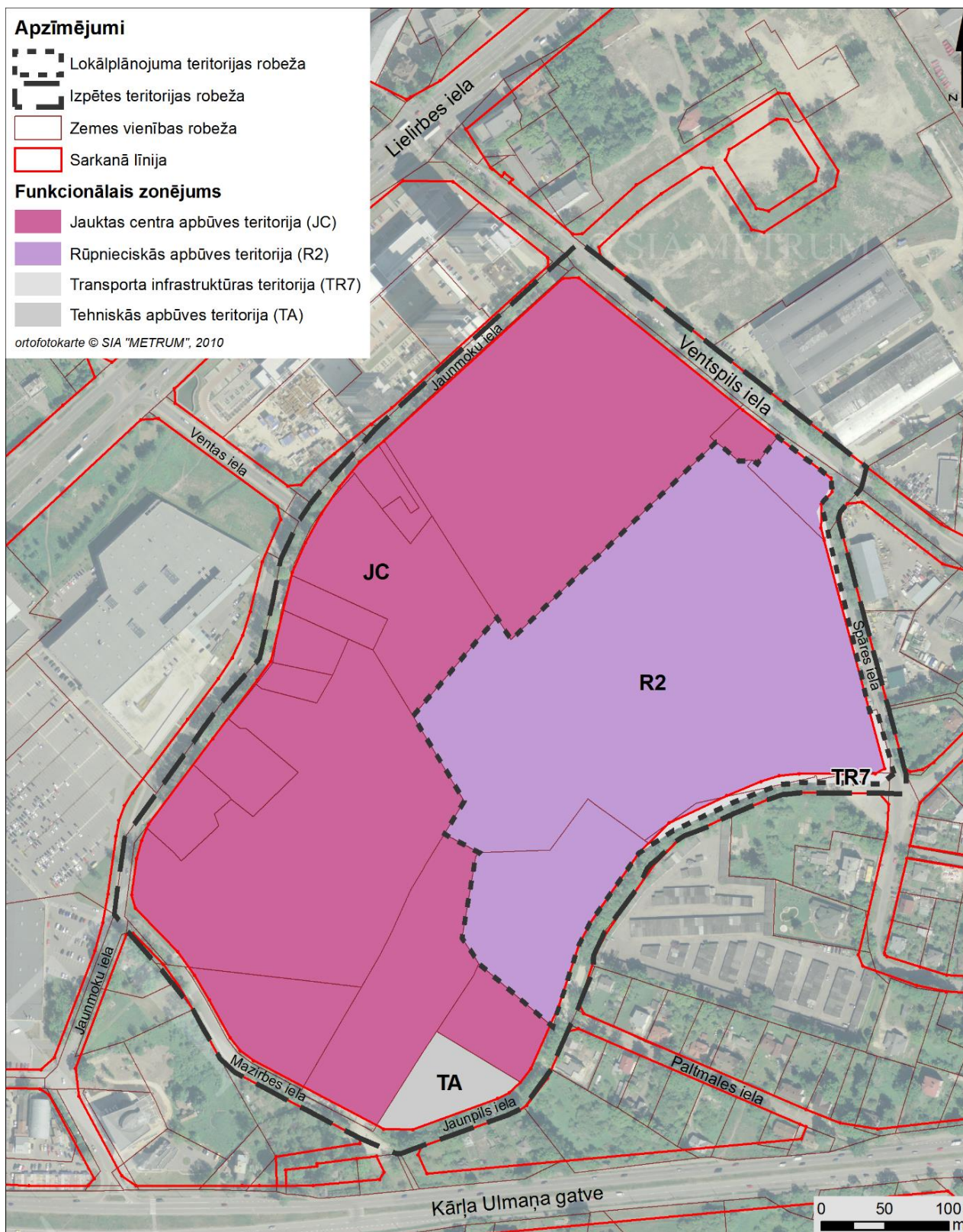
Kā 2. alternatīva vērtēta lokālplānojuma neapstiprināšana jeb patlaban spēkā esošajā Rīgas teritorijas plānojumā ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju (skat. 3. attēlu): esošās komercdarbības un ražošanas apbūves teritorijā paredzot arī dzīvojamo apbūvi, t.i., padarot to par jauktu apbūvi ar (tostarp arī) dzīvojamo funkciju. Jauktai apbūvei ar dzīvojamo funkciju maksimālā apbūves intensitāte pie 5 stāvu apbūves augstuma (kas vidēji atbilst pašreizējam plānojumam) ir 180% un minimālā brīvā teritorija – 30%.

Kā 0. alternatīva salīdzinājumam vērtēta lokālplānojuma neapstiprināšana jeb patlaban spēkā esošajā Rīgas teritorijas plānojumā ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa, vienlaikus saglabājoties pašreizējai faktiskajai situācijai (skat. 4. attēlu): esošās komercdarbības un ražošanas apbūves teritorijā dzīvojamajai apbūvei tā arī neattīstoties, bet komercapbūvei attīstoties pie jauktas apbūves nosacījumiem, tātad, praktiski zaudējot attīstības iespēju. Līdzšinējā attīstība neliecina, ka būtu vērojams pieprasījums pēc iespējām pilnīgi industrializētajā lokālplānojuma teritorijā attīstīt dzīvojamo apbūvi, kā dēļ būtu lietderīgi ierobežot ražošanas apbūvi. Jauktai apbūvei ar dzīvojamo funkciju maksimālā apbūves intensitāte pie 5 stāvu apbūves augstuma (kas vidēji atbilst pašreizējam plānojumam) ir 180% un minimālā brīvā teritorija – 30%. Šādi ierobežojumi jau šobrīd kļuvuši par traucēkli turpināt rūpnieciskās apbūves (ieskaitot autostāvlaukumu) attīstību, bet nav pamata uzskatīt, ka tie veicinās dzīvojamās apbūves rašanos lokālplānojuma teritorijā.

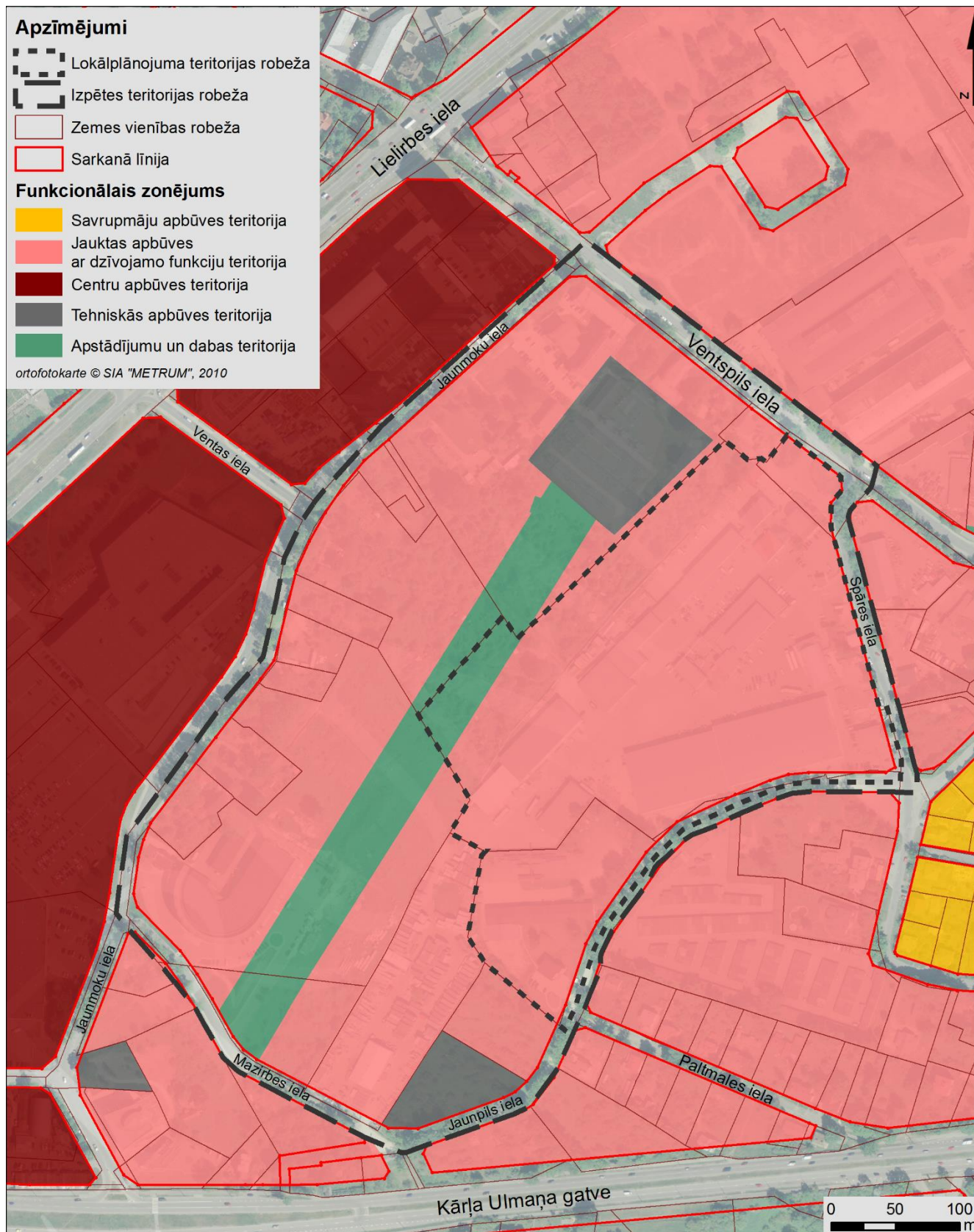

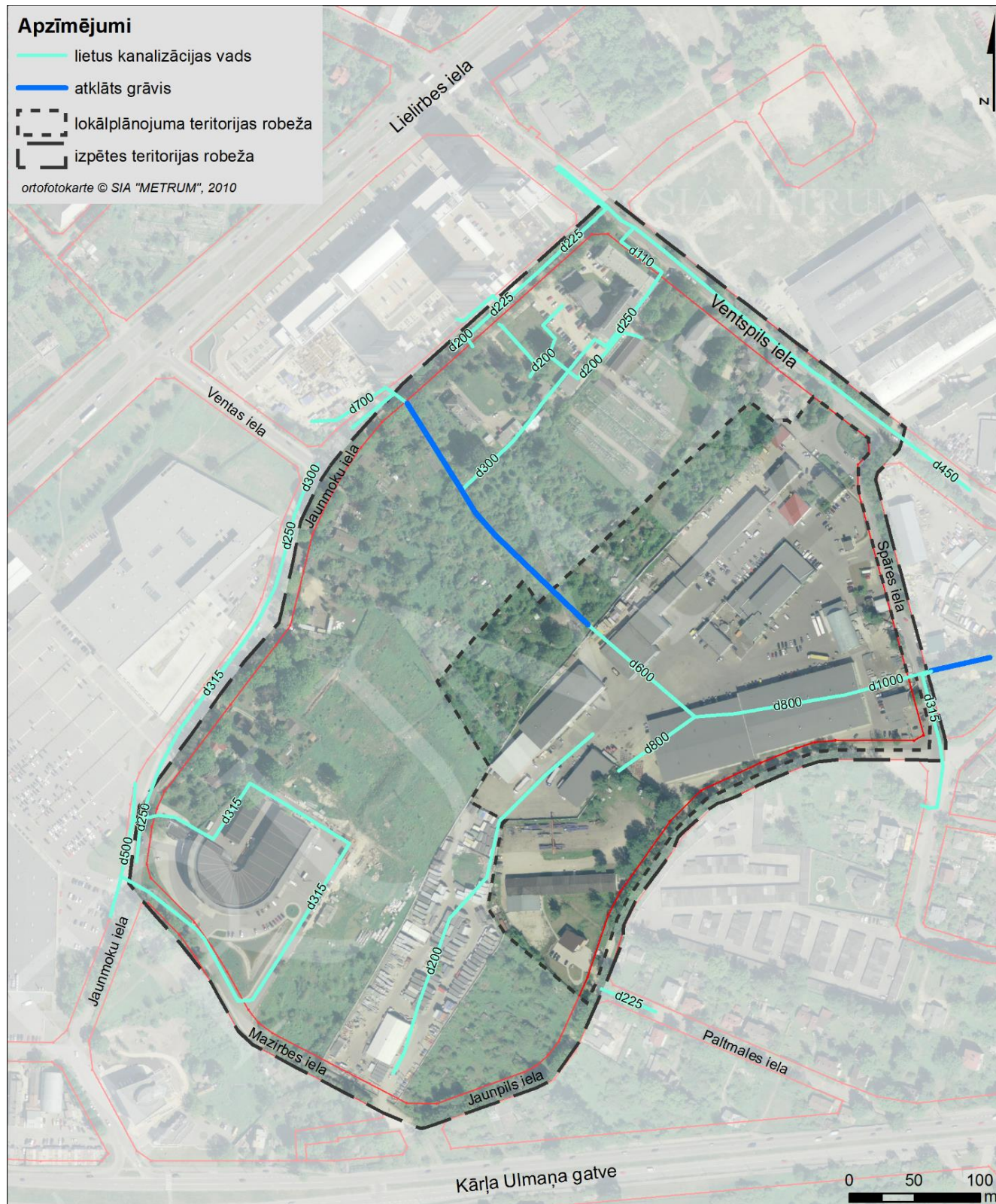
2.attēls. 1. alternatīva: lokālpilnojumā funkcionālā zonējuma izmaiņas Rīgā
priekšlikums (ieskicējot arī vēlamo iespējamo izmaiņu izpētes teritorijā)

3.attēls. 2. alternatīva: lokālplānojuma neapstiprināšana jeb patlaban plānotā funkcionālā zonējuma saglabāšana

4.attēls. 0. alternatīva un vienlaikus esošā situācija lokālplānojuma teritorijā (izcelts teritorijā esošais grāvis un tā integritāte lietus kanalizācijas tīklā)

1.4. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.4.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti

Rīgas domes 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” ar grozījumiem lokālplānojuma teritorijā nosaka šādas funkcionālās zonas (skat. 3. attēlu iepriekšējā nodaļā):

„**Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā (J)**” – aizņem lielāko daļu lokālplānojuma teritorijas, izņemot nelielu teritorijas R daļu. Tā ir teritorija, kur atļautā izmantošana ir saistīta ar daudzīvokļu namiem, komercrakstura, tirdzniecības un pakalpojuma objektiem, savrupmāju, dvīņu māju, noliktavu, mehānisko transportlīdzekļu remontdarbnīcu, transporta infrastruktūras objektu, vieglās ražošanas uzņēmumu teritoriju attīstību;

„**Apstādījumu un dabas teritorijā (A)**” - aizņem nelielu teritoriju zemesgabala Ventspils ielā 50 R daļā. Tā ir dažādu funkciju, it īpaši ekoloģisko, rekreācijas un pilsētas tēla veidošanas funkciju nodrošināšanai saglabātas vai speciāli izveidotas, ar augiem apaugušas vai apaudzētas teritorijas.

Lokālplānojuma priekšlikums nesaskan ar šo dokumentu pašreizējā redakcijā, jo tā tiešais mērķis ir izmaiņu ieviešana šajā dokumentā.

Rīgas attīstības plāns 2006. – 2018. gadam [40], kuru veido Rīgas attīstības programma 2014.-2020. gadam, Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam un Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025. gadam. Šajā SIVN vērtējamajā lokālplānojumā paredzētā attīstība ir pretrunā šajos patlaban spēkā esošajos attīstības plānos paredzētajai attīstībai konkrētajā vietā, kurā tie paredz no līdzšinējā zemes izmantošanas veida atšķirīgas izmantošanas ieviešanu. Tomēr lokālplānojums pēc būtības nav pretrunā Rīgas attīstības konceptuālajām nostādnēm kā tādām. Ieviešamās izmaiņas zemes lietojuma veidā paredz, pirmām kārtām, pārsvarā to pašu zemes lietojumu, ko Rīgas attīstības plāns, tikai atbrīvo no citiem pieļautajiem zemes lietojuma veidiem šajā teritorijā, kas ir sekundāri un pēc kuriem nav vērojams pieprasījums.

Lokālplānojuma izstrādes pamatojums ir Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu nepieciešamība, lai radītu priekšnoteikumus teritorijas ilgtspējīgai attīstībai un nodrošinātu uzņēmuma esošās darbības jomas – komerciāla un ražošanas rakstura apbūves turpmāko attīstību.

Funkcionālā zonējuma grozīšanu pamato šādi priekšnoteikumi:

- lokālplānojuma noteiktais funkcionālais zonējums un tajā plānotā teritorijas izmantošana atbilst kopējai tās telpiskās ietekmes izpētes teritorijas esošajai apbūves struktūrai;
- lokālplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas vai biotopi, tādējādi funkcionālā zonējuma grozīšana un teritorijas attīstība neradīs ietekmi uz dabas vidi bioloģiskās daudzveidības ziņā;
- lokālplānojuma rezultātā ir radīti priekšnoteikumi uzņēmējdarbības sekmēšanai teritorijā atbilstoši nekustamo īpašumu īpašnieku attīstības iecerēm un iekļaujas apkārtnes kontekstā;

- lokālplānojuma teritorijā esošā un plānotā rūpnieciskās darbības attīstība neparedz būtiskus trokšņa un gaisa piesārņojuma pārsniegumus;
- lokālplānojuma teritorijā ietilpstošās teritorijas ir inženiertehniski sagatavotas – tās ir nodrošinātas ar centralizētajiem ūdensapgādes, notekūdeņu un lietussūdeņu kanalizācijas tīkliem;
- lokālplānojuma teritorijas attīstības iecere atbilst Rīgas pilsētas attīstības stratēģiskajām pamatnostādņēm.

Rīgas attīstības plāna 2006. – 2018. gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pēdējais stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas attīstības plānam 2006. – 2018. (formāli – grozījumiem tajā, bet reāli – visam grozījumu rezultātā precizētajam teritorijas zonējumam) ir sagatavots 2013. gadā, VPVB atzinums Nr.10 par to izdots 26. februārī. Tajā tika izvērtēti grozītie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un šo noteikumu 15. pielikums „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”, 16. pielikums „Apbūves stāvu skaita plāns” un 17.pielikums „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi” Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijā”. Atbilstošajā vides pārskatā un atzinumā par to lokālplānojuma teritorija konkrēti nav pieminēta un nekādi konkrēti secinājumi un rekomendācijas attiecībā tieši uz šo nelielo teritoriju nav sniegti. Iepriekšējie grozījumi Rīgas teritorijas plānojumā 2006. - 2018. gadam tika veikti 2009. gadā un apstiprināti ar Rīgas domes 16.06.2009. lēmumu Nr. 5582 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu galīgās redakcijas apstiprināšanu”. Arī tiem tika veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un izsniegts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums Nr.17 (02.06.2009.), un arī tur nav nekā konkrēta par lokālplānojuma teritoriju. No tā jāsecina, ka principā šajos stratēģiskajos ietekmes uz vidi novērtējumos

nav konstatētas nekādas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz vidi, ko varētu radīt faktiskās rūpnieciskās apbūves zonas pārvēršana par jauktas apbūves teritoriju konkrētajā vietā, bet nav arī nekādu īpašu indikāciju, kāpēc tas būtu nepieciešams: nav konstatēts nekāds konkrēts kaitējums videi esošajā situācijā, kas būtu tiešs arguments nepieciešamībai īstenot Rīgas attīstības plānā paredzēto zonējuma maiņu.

Rīgas vides programma 2011-2017. gadam ir disciplinārs Rīgas pilsētas vides pārvaldības dokuments, kas aptver visus vides pārvaldības sektorus. Tas ir ļoti vispārīgs dokuments, un konkrēti par lokālplānojuma teritoriju un tās apkaimi tajā nekas nav teikts. Kopumā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā nevienam Rīgas vides programmā nospraustajam mērķim.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts par lokālplānojuma teritoriju konkrēti. Tomēr kopumā lokālplānojuma risinājumi atbilst Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma mērķim „veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu pilsētvides attīstību, sabalansējot īpašuma tiesību aprobežojumus un privātpersonu un sabiedrības intereses ar pilsētas ekonomiskās attīstības interesēm”.

Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikums jeb lokālplānojuma risinājums atbilst Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam attīstības mērķiem, rīcības virzieniem un stratēģiskajām nostādņēm pilsētvides attīstībai.

Viens no Stratēģijas ilgtermiņa attīstības mērķiem, kas ir tieši saistīts ar ekonomiku ir **IM2 – inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika.**

(30) „Uzņēmējdarbība un darbs ir iedzīvotāju labklājības pamats. Atbilstošu darbavietu un uzņēmības trūkums ir novedis pie tā, ka daudzi bijušie rīdzinieki ir atraduši darbu ārvalstīs un emigrējuši. Iedzīvotāju piesaistei un dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētā nepieciešams palielināt darbavietu skaitu ar konkurētspējīgu atalgojumu...”

(31) „Rīgas pilsētas ekonomikas balsts ir šādas prioritārās nozares: osta, transports un loģistika, ķīmiskā rūpniecība, datoru tehnoloģijas, elektrotehnikas ražošana, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, metālizstrādājumu ražošana un mašīnbūve, tūrisms un izglītība”.

Rīgas pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai pašvaldības plašās kompetences ietvaros noteikti 19 rīcības virzieni, tai skaitā: „**Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte**”, kas ņemot vērā valsts un ES attīstības prioritātes un Rīgas pilsētas iedzīvotāju viedokli par aktuālām problēmām pilsētā ir noteikts kā viens no trim pilsētas attīstības prioritārajiem rīcības virzieniem.

Starp Stratēģijā noteiktajām stratēģiskajām nostādņēm pilsētvides attīstībai kontekstā ar sagatavoto Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumu, var minēt sekojošas stratēģiskās nostādnes:

SN4 Teritorijas izmantošana

(255) „Jānosaka prasības ilgtermiņai teritorijas izmantošanai un būvniecībai, sekmējot augstas kvalitātes arhitektūras rašanos un mūsdienīgu būvniecības tehnoloģiju izmantošanu”.

(256) „Nosakot atļautos teritorijas izmantošanas parametrus, jābalstās uz potenciāli attīstāmo īpašumu pieļaujamo ietekmi uz apkārtējo vidi jeb dzīves telpu un sabiedrības vispārējām interesēm”.

SN8 Pārdomāta industriālā attīstība

(277) „Nepieciešams veicināt ražošanas nozaru attīstību”, un:

īpaši jāuzsver nākamais punkts, kas vistiešākajā veidā konceptuāli atbalsta šā konkrētā lokālpilānojuma priekšlikuma risinājumu:

(278) „Industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu ir neatgriezenisks process, kas ilgtermiņā negatīvi ietekmē pilsētas ekonomiku kopumā, tādēļ jāierobežo industriālo teritoriju platību samazināšanās, vienlaikus nosakot Rīgas pilsētas pašvaldības lomu un ieguldījumu industriālo teritoriju attīstīšanā”.

Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība Stratēģijā tiek plānota pēc kompakta pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Lai arī lokālpilānojuma teritorija nav iekļauta prioritāri attīstāmo teritoriju starpā, Stratēģijā minēts:

(200) „Prioritārās attīstības teritorijas lielākoties ir vietas, kurās jau pašlaik notiek vai tuvākajā laikā tiek plānota aktīva saimnieciskā darbība, t.sk. būvniecība...”.

Prioritāro attīstības teritoriju attīstība ir stratēģiski nozīmīga visas pilsētas mērogā – tā būtiski ietekmē Rīgas izaugsmi kopumā.

Kopumā lokālpilānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība bez sajaukšanas vienotā teritorijā ar dzīvojamo apbūvi nav pretrunā nevienam Rīgas

ilgtspējīgas attīstības stratēģijā nospraustajam mērķim, toties ir atbilstoša vienai konkrētai ļoti būtiskai nostādnei (skat. iepriekš pasvītoto).

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2014.-2020. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts konkrēti par lokālplānojuma teritoriju, bet būtībā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā arī šajā programmā nospraustajiem mērķiem.

1.4.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu, Latvijā ir izveidoti pieci plānošanas reģioni – Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions –, kuriem savukārt tiek izstrādāti ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti. Reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti zem nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem.

Reģionālās attīstības likumā (pieņemts 21.03.2002., ar grozījumiem, kas stājas spēkā ar 16.16.2016.) teikts, ka plānošanas reģioni izvērtē nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu atbilstību plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem un, konstatējot neatbilstību, ierosina grozīt nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus vai lemj par grozījumiem plānošanas reģiona plānošanas dokumentos. Līdz ar to ir jānodrošina visu līmeņu attīstības plānošanas dokumentu atbilstība.

Kā jau izvērtēts iepriekšējā apakšnodaļā, lokālplānojuma ieviestās izmaiņas Rīgas attīstības plānā 2006. – 2018. gadam neieviesīs nesaskaņas ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem un neradīs nepieciešamību tos grozīt.

1.4.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvija 2030¹ ir valsts galvenais plānošanas instruments ar likuma spēku. Visiem valsts stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumentiem, kas tiek izstrādāti pēc Latvija 2030 stāšanās spēkā (apstiprināts Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), ir jābūt veidotiem saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

Latvija 2030 cita starpā iekļauj tādus mērķus kā:

- radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīvesvietas;

¹ Stratēģija pieejama http://www.latvija2030.lv/upload/latvija2030_lv.pdf

- saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas;
- u.c.

Darba vietu saglabāšana un ražošanai raksturīgas ainavas saglabāšana Rīgā jau vēsturiski ilglaicīgi pastāvējušā rūpnieciskajā zonā nav pretrunā ar Latvija 2030 mērķiem.

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (NAP 2020)

2012. gada 20. decembrī tika apstiprināts NAP 2020. gadam, kas ir hierarhiski augstākais vidējā termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. NAP 2020 kā attīstības vadmotīvu izvirza „ekonomikas izrāvienu”, kura sasniegšanai ir izvirzītas trīs prioritātes:

- cilvēka drošumspeja;
- tautas saimniecības izaugsme;
- izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Katrai no augstāk uzskaitītajām NAP 2020 prioritātēm ir identificēti būtiskākie rīcības virzieni, to mērķi, kā arī rādītāji, lai noteiktu mērķu sasniegšanas pakāpi un varētu novērtēt, cik atbilstīgi un efektīvi ir risinātas identificētās problēmas un novērsti šķēršļi. Kā viens no rīcības virzieniem NAP 2020 projektā ir minēta „Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana”.

Vērtējamais lokālpilnojumam īpaši sasaucas ar NAP 2020 trešās prioritātes „izaugsmi atbalstošas teritorijas” pirmo attīstības virzienu:

(1) Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana.

Lokālpilnojumam teritorijas vēsturiski izkoptais potenciāls ir ražošana, un lokālpilnojumam paredz atgriezties pie šā potenciāla izmantošanas turpināšanas un attīstīšanas.

Nozaru nacionālie plāni un programmas

Līdztekus visaptverošiem nacionāla mēroga attīstības plāniem, programmām un stratēģijām pastāvīgi ir spēkā esoši nozaru darbības plāni, ko periodiski izstrādā un atjauno atbilstošās ministrijas, piemēram, VARAM Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. gadam u.c.. Šo dokumentu detalizācijas pakāpe ir pārāk vispārīga, lai varētu identificēt vienu vai otru zemes lietojuma veida lokālpilnojumam teritorijā lielāku vai mazāku atbilstību nozaru nacionālajiem plāniem un programmām.

1.4.4. ES politikas plānošanas dokumenti

Stratēģija „Eiropa 2020”

Eiropa 2020 ir ES izaugsmes stratēģija, kas izvirza mērķus, kuri līdz 2020. gadam ir jāsasniedz nodarbinātībā, inovācijā, izglītībā, sociālajā integrācijā un enerģētikā (ieskaitot klimata pārmaiņu samazināšanu). Viens no Eiropa 2020 pamatmērķiem – „20/20/20 klimata/enerģētikas mērķis” – iekļauj sevī SEG emisiju samazinājumu par

20% salīdzinājumā ar 1990. gadu, 20% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem, kā arī energoefektivitātes paaugstināšanu par 20%. Citi pamatmērķi tiek orientēti uz nodarbinātības paaugstināšanu, ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, izglītības veicināšanu, kā arī nabadzības un sociālās atstumtības samazināšanu.

Jāatzīmē, ka „Eiropa 2020” pamatmērķi tika pārveidoti valstu individuālajos mērķos², kas, neskatoties uz atšķirībām dalībvalstu mērķos, neliecina par atbildību sadali. Latvijas izvirzītie „Eiropa 2020” mērķi cita starpā iekļauj:

- 73% nodarbinātības līmeni;
- CO₂ emisiju samazināšanu par 17% salīdzinājumā ar 1990. gadu (*Eiropa 2020* galvenais vides jautājums ir tieši klimata izmaiņu mazināšana);
- 40% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem;
- u.c.

Caur šo pamatmērķi paredzēts arī apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un mazināt arī citas nevēlamas ietekmes uz vidi.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Lokālplānojuma vērtējums šīs stratēģijas skatījumā ir analogisks iepriekšējam. Arī starp šīs stratēģijas galvenajiem mērķiem ir kā vides aizsardzība, tā arī ekonomiskā labklājība un nodarbinātība. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2011. – 2020. gadam

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz līdz 2020. gadam apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu un ekosistēmu pakalpojumu degradāciju Eiropas Savienībā un atjaunot tos, ciktāl reāli iespējams, vienlaikus palielinot ES ieguldījumu, lai novērstu bioloģiskās daudzveidības izzušanu visā pasaulē.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā).

² „Eiropa 2020” mērķi, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_lv.pdf

1.4.5. Starptautiskās konvencijas

Ramsāres konvencija „Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”

Konvencija ir pieņemta 1971. gada 2. februārī (stājās spēkā 1975. gadā) un tās mērķis ir nodrošināt visa veida mitrāju aizsardzību un saprātīgu izmantošanu, atzīstot, ka mitrāji kā ekosistēmas ir ļoti nozīmīgi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, kā arī cilvēku labklājības nodrošināšanā. Konvencijas 2. pants nosaka, ka katrai līgumslēdzēja pusei jānosaka attiecīgi mitrāji savā teritorijā, lai tos ietvertu "Starptautiskas nozīmes mitrāju sarakstā" (saukti Ramsāres vietas). Latvija ir noteikusi 6 Ramsāres vietas ar kopējo platību 148 145 ha: Kaņiera un Engures ezers, Teiču un Pelečāres purvs, Lubānas un Papes mitrāju komplekss un Ziemeļu purvi. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

UNESCO konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu

Konvencija ir pieņemta 1972. gadā, un tās mērķis ir veicināt kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu.

Dalībvalstīm ir jānodrošina kultūras un dabas mantojuma identifikācija, aizsardzība, konservācija, popularizācija un nodošana nākamajām paaudzēm, cita starpā, īstenojot atbilstošu politiku un veicot atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu

Konvencija pieņemta 1979. gadā. Saskaņā ar konvencijas prasībām, kas ir pārņemtas Latvijas likumdošanā, valstis uzņemas nodrošināt pasākumus savvaļas floras un faunas populāciju uzturēšanai tādā līmenī vai piemēros tās līmenim, kurš atbilst ekoloģiskajām, zinātniskajām un kultūras prasībām, tai pašā laikā ņemot vērā ekonomiskās un rekreācijas prasības un vietējā mērogā apdraudētu pasugu, varietāšu un formu vajadzības. Konvencijā minēts, ka katra dalībvalsts uzņemas pievērst uzmanību savvaļas floras un faunas saglabāšanai savas plānošanas un attīstības politikā un pasākumos pret piesārņošanu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Riodežaneiro konvencija par bioloģisko daudzveidību

Konvencija ir pieņemta 1992. gadā. Šīs konvencijas uzdevumi, kas veicami saskaņā ar tajā ietvertajiem atbilstošajiem nosacījumiem, ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu. Izstrādājot valsts programmas, plānus un citus politikas dokumentus, ir jāievēro konvencijā iekļautās prasības attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā).

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām

Konvencijas (pieņemta 1992. gadā) un Kioto protokola (pieņemts 1997. gadā) mērķis ir samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu, kuru dēļ notiek globālā sasilšana, emisijas. Atbilstoši Kioto protokolam, Latvijai līdz 2012. gadam bija noteikta 8% SEG emisiju samazināšana, salīdzinājuma ar 1990. gadu. Lai panāktu šī mērķa sasniegšanu, protokolā ir piedāvāti vairāki līdzekļi, kā, piemēram – valstu emisiju samazināšanas politikas stiprināšana vai īstenošana.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ANO konvencija par cīņu pret pārtuksnešanos / zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešanās, jo īpaši Āfrikā

Konvencija tika pieņemta 1994. gadā Parīzē. Konvencija attiecībā uz Eiropas valstīm nozīmē cīņu pret auglīgas augsnes iznīkošanu, nosakot tās izmantošanu citiem mērķiem, tādiem kā lauksaimniecība vai vides aizsardzība, kā arī novēršot augsnes auglības zudumu vai pat tās degradāciju. 200. gadā tika pieņemta V konvencijas pielikums, kurš attiecas uz Viduseiropas un Austrumeiropas valstīm (t.sk. Latviju) un nosaka šim reģionam raksturīgās problēmas, kā ievērojama lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanās, zemes auglības pazemināšanās, vēja un ūdens erozijas pastiprināšanās, kā arī dažāda veida augsnes degradācija. Papildus pielikumā noteikts, ka dalībvalstīm jāizstrādā nacionālo rīcības programma augsnes degradācijas samazināšanai.

Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

ANO EEK konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija)

Orhūsas konvencija ir pieņemta 1998. gadā ar mērķi aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Latvijā šī prasība ir iekļauta Satversmē, kuras 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniežot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Sabiedrības līdzdalība vides jautājumos ir ietverta arī vairumā normatīvo aktu, tajā skaitā MK

noteikumos Nr.1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” (pieņemti 13.10.2009.), kas attiecas arī uz LAP 2020 izstrādi.

Lokālplānojuma un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes gaitā sabiedrībai tiek nodrošināta informācija un iespēja paust viedokli. Sabiedrības interese un viedokļi par lokālplānojumu un tā novērtējumu tiks atspoguļoti šā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatā pēc sabiedriskās apspriešanas.

Eiropas ainavu konvencija

Eiropas ainavu konvencija (Latvijā pieņemta ar likumu „Par Eiropas ainavu konvenciju” 2007. gada 29. martā) definē ainavu šādi: „ainava” nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā.

Konvencijā ir norādīts, ka ainava ir Eiropas dabas un kultūras mantojuma pamatkomponents, iedzīvotāju dzīves kvalitātes svarīga sastāvdaļa un saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss, kas var dot ieguldījumu darba vietu radīšanā. Tomēr ainavas kvalitāte pārsvarā ir subjektīva, un par objektīvu kaitējumu ainavai kā dabas un kultūras mantojumam var runāt tikai tādos gadījumos, ja kādai ainavai piešķirts aizsardzības statuss sakarā ar kādu tās konkrētu dabisku vai kultūrvēsturisku vērtību, kas ir reti sastopama vai, gluži otrādi, tipiska un konkrētajai kultūrai izšķiroši nozīmīga, un kuras izmaiņa noplicinātu ainavu daudzveidību vai kaitētu šai kultūrai.

2. **Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes**

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (1998, ar vēlākiem grozījumiem), plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālplānojumam, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegto iesniegumu atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, 22.06.2016. pieņēma lēmumu Nr.35 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Ņemot to vērā, lokālplānojumam tiek veikta minētā procedūra atbilstoši normatīvo aktu prasībām (vides pārskata izstrādātājs: Valdis Felsbergs).

Šā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķis ir iegūt informāciju par sagaidāmajām ietekmēm uz vidi katrai no vērtējamā lokālplānojuma alternatīvām, lai tās varētu salīdzināt savā starpā un novērtēt, vai un kādus priekšnoteikumus nelabvēlīgām ietekmēm uz vidi rada katras alternatīvas (atbilstošās plānotās attīstības) īstenošana, vai šādu ietekmju intensitāte varētu būt nepieļaujama (normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības pārsniedzot), kura no alternatīvām ir ieteicamāka no vides viedokļa un kādi ir nepieciešamie pasākumi iespējamo nelabvēlīgo ietekmju uz vidi novēršanai vai mazināšanai.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lielos vilcienos sastāv no trim etapiem:

- 1) ietekmju identificēšana,
- 2) ietekmju kvalitatīvs novērtējums ar mērķi noteikt visbūtiskākās,
- 3) kvalitatīva un/vai kvantitatīva ietekmju analīze un alternatīvu salīdzinājums.

2.1. **Vispārējā pieeja un metodes**

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot plānošanas dokumenta kvalitāti, vērtējot šā dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot tā īstenošanas negatīvās ietekmes. SIVN process ir vērst uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams plānu un programmu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskā un nacionālā likumdošana.

SIVN procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kurā tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem, tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā.

Vispārējo pieeju SIVN nosaka procedūru reglamentējošie normatīvie akti: likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas

stājušies spēkā līdz 01.01.2016.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (ar grozījumiem līdz 18.11.2009.). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

SIVN procesa pamatprincipi:

Integrācija – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.

Piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

Ilgspējīgas attīstības princips – ilgtspējīga attīstība cita starpā ir definēta arī kā viens no trim ES stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem.

Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās attīstības iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

Pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētās metodoloģijas un lēmumu pieņemšanas mehānisma un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma process kontekstā ar plānošanas dokumenta izstrādi ir attēlots 7. attēlā.

Šajā SIVN lokālplānojumam teritorijai Ventspils ielā 50, Rīgā, tika izmantota metodika, kas balstīta uz atbilstības izvērtējuma vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principiem, mērķu un uzdevumu un kvalitatīvu ietekmju novērtējuma.

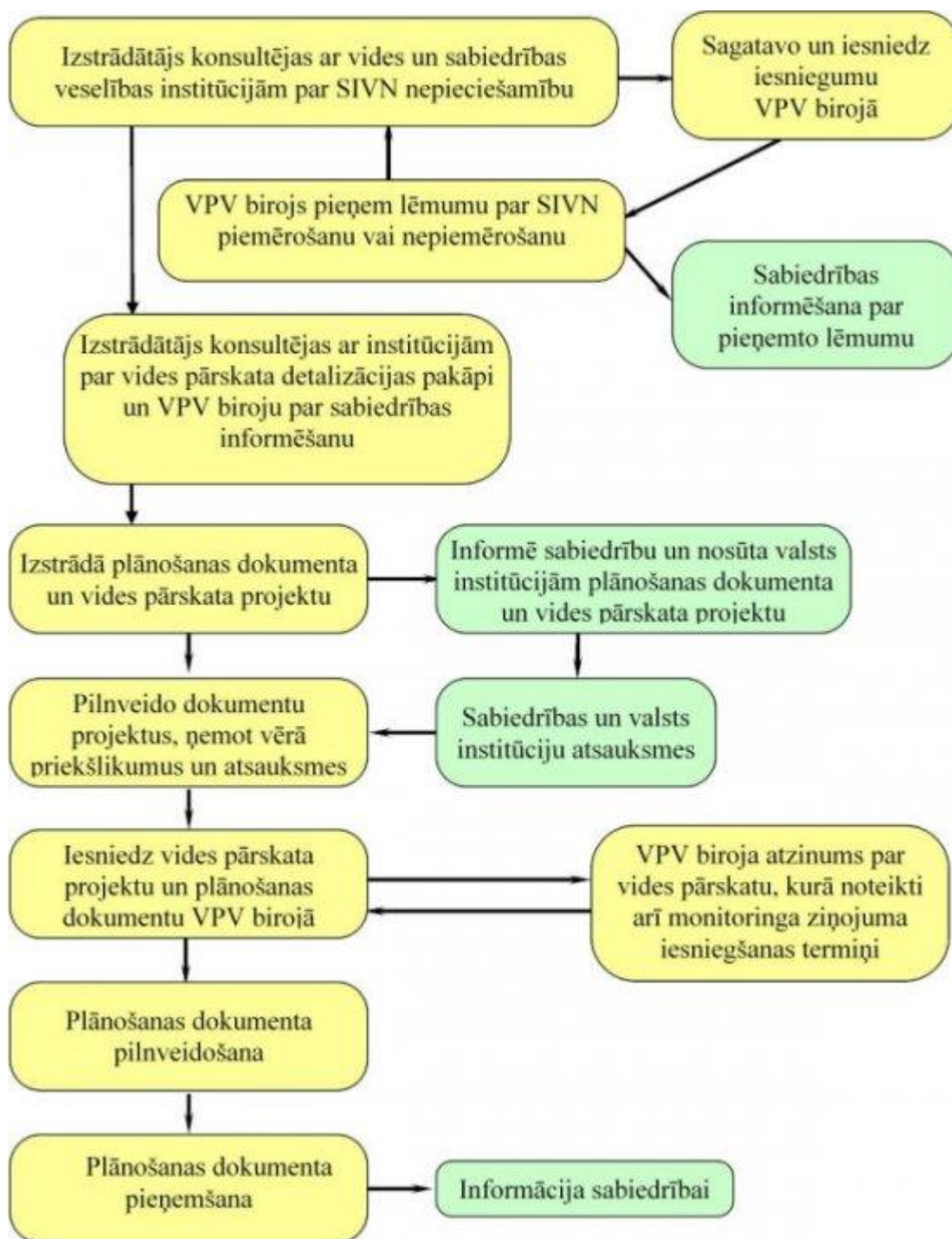
Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus:

- *Lokālplānojuma sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un atbilstība likumdošanas prasībām*

Īstenojot lokālplānojumu, ir svarīgi, lai tiktu ievērotas arī citos plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un plānotie pasākumi, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sinerģiju. Plānotajām aktivitātēm jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

- *Pašreizējās situācijas novērtējums*

SIVN vajadzībām lokālplānojuma priekšlikuma īstenošanas ietekmes tiek salīdzinātas ar sagaidāmajām ietekmēm, ja lokālplānojuma teritorijā paliktu spēkā līdzšinējais plānojums, kas tiktu īstenots atbilstoši reālistiskai iespēju prognozei, ieskaitot tādu scenāriju, ka reālā prognoze ir tā īstenošanas neiespējamība.

5. attēls. SIVN izstrādes shēma

- *Lokāplānojuma īstenošanas būtiskāko ietekmju uz vidi vērtējums*

SIVN process organizēts tā, lai identificētu lokāplānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi (ietver tiešo un netiešo, sekundāro, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi, kā arī pastāvīgo pozitīvo un negatīvo ietekmi), salīdzinot lokāplānojuma īstenošanas alternatīvas savā starpā un ar neīstenošanu (nulles alternatīvu).

- *Lokālpilnojuma īstenošanas monitoringa*

Plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi monitoringu veic, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi. Lokālpilnojuma gadījumā nepastāv speciālas monitoringa procedūras tieši paša plānošanas īstenošanas ietekmju uzraudzībai kopumā, bet atsevišķas monitoringa procedūras paredzamas konkrētām darbībām, kuru veikšanas priekšnoteikumus nākotnē rada lokālpilnojuma īstenošana.

- *Konsultācijas un sabiedrības iesaiste*

Konsultācijām ir svarīga loma SIVN. To realizācijas kartību nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Šis process ietver kompetento institūciju un sabiedrības informēšanu, dodot iespēju komentēt novērtējumu dažādos SIVN posmos. Kad plānošanas dokuments ir pieņemts, sabiedrība un kompetentās institūcijas jāinformē arī par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 157 (23.03.2004) prasībām, lokālpilnojums teritorijai Ventspils ielā 50, Rīgā, un tā SIVN vides pārskata projekts tika nodots sabiedriskajai apspriešanai. Ar to kopā ar lokālpilnojuma redakcijas materiāliem sabiedrība varēja iepazīties no 31.10.2016. līdz 13.12.2016. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 14.11.2016. Rīgas domes Sēžu zālē, Rātslaukumā 1. Uz to neieradās neviens interesents.

Vides pārskats tika arī iesniegts institūcijām komentāru un atzinuma saņemšanai. Vides pārraudzības valsts birojs konkrēti norādījis šādas institūcijas:

- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde,
- Dabas aizsardzības pārvalde,
- Veselības inspekcijas atbilstošā struktūrvienība.

No šīm pašām institūcijām pirms lokālpilnojuma un tā SIVN izstrādes tika saņemti nosacījumi. Vides pārskata apspriešanā institūcijas apstiprināja nosacījumu izpildi, jauni norādījumi netika saņemti.

Arī attiecībā uz pašu lokālpilnojumu nebija nekādu komentāru no iedzīvotājiem, tikai precizējumu norādījumi no saskaņojošajām institūcijām. Precizējumi tika iestrādāti, lokālpilnojuma aktuālā redakcija pabeigta 2017. gada februārī. Precizējumi ir tehniskas dabas un ļoti detalizēti, pārskats par to ieviešanu iekļauts pašā lokālpilnojumā, bet nekādas izmaiņas stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā tie neradīja.

3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība

1. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts birojā iesniegumu par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu. Ierosinātāja SIA „Alfards” uzdevumā to 2016. gada 7. maijā ir veikusi lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” saskaņā ar Rīgas domes 22.03.2016. pieņemto lēmumu Nr.3604 „Par zemesgabala Ventspils ielā 50 un tam piegulošās teritorijas lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu”.

2. Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu par SIVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu un informē sabiedrību par lēmumu, kā arī par SIVN piemērošanas vai nepiemērošanas iemesliem. To birojs ir izdarījis ar 2016. gada 22. jūnija lēmumu Nr.35 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

3. Uzsākot plānošanas dokumenta stratēģisko novērtējumu, nepieciešams konsultēties ar Vides pārraudzības valsts biroju un citām vides institūcijām par vides pārskata detalizācijas pakāpi. Lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” vēl pirms iesnieguma iesniegšanas Vides pārraudzības valsts birojā ir konsultējies par SIVN procedūras nepieciešamību un institūciju nosacījumiem ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju, kā arī ar RD Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldi.

4. Vides pārskata sagatavošana. Vides pārskatu ierosinātāja SIA „Alfards” uzdevumā sagatavojis vides konsultants, vides zinātņu maģistrs Valdis Felsbergs.

5. Sabiedrības un ieinteresēto institūciju informēšana par iespējām iepazīties ar izstrādāto vides pārskatu un plānošanas dokumenta projektu. Lokālplānojuma izstrādei ir jau saņemti institūciju nosacījumi, SIVN vides pārskata projekts tika nodots sabiedrības un institūciju vērtējumam, šā perioda laikā tika saņemti institūciju atzinumi un nodrošināta sabiedrības līdzdalība, tostarp arī rīkojot lokālplānojuma un tā vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sapulci Rīgas Rātsnamā.

6. Pēc sabiedrības un ieinteresēto institūciju komentāru un ierosinājumu saņemšanas, izstrādātājs pilnveido vides pārskatu.

7. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts Birojam pilnveidoto vides pārskatu ar saņemtajiem komentāriem un atskaiti par to rezultātā ieviestajiem pilnveidojumiem. Ja komentāri un ierosinājumi ir bijuši arī par pašu stratēģiski vērtējamo plānošanas dokumentu, un to rezultātā tajā ieviestas izmaiņas, kas izmaina arī iepriekš novērtēto ietekmi uz vidi, tad arī vides pārskatā attiecīgi precizē šīs ietekmes.

8. Birojs sniedz savu atzinumu par vides pārskatu. Ja vides pārskats neatbilst likumdošanas prasībām, vai arī plānošanas dokumenta īstenošana būtiski var ietekmēt cilvēku veselību vai vidi vai nav ievērota SIVN procedūra, birojs nosūta vides pārskatu izstrādātājam pārstrādāšanai.

9. Izstrādātājs informē sabiedrību par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

3.1. *Vērtētās ietekmes uz vidi*

Vērtējamās ietekmes uz vidi šajā SIVN aptver ietekmi uz dabas vidi un ietekmi uz sociālo vidi (pilsētvidi).

2. tabulā sniegtas tās ietekmes, pēc kurām vērtēta esošā situācija lokālplānojuma teritorijā un sagaidāmā situācijā tajā atkarībā no īstenojamās alternatīvas. Ietekmēm piešķirtā numerācija turpmāk atbilst nodaļu numerācijai sekojošajās šā vides pārskata daļās, kurās vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā un prognozējamajā situācijā.

2. tabula. Lokālplānojuma teritorijai Ventspils ielā 50 ietekmes uz vidi stratēģiskajā novērtējumā vērtētās ietekmes

Nr. p.k.	Ietekmes veids
1.	Atmosfēras gaisa kvalitāte
2.	Troksnis
3.	Ūdens resursi un kvalitāte
4.	Klimats
5.	Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi
6.	Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums
7.	Vides riski
8.	Sabiedrības veselība, drošība un ērtības
9.	Īpašuma tiesības

3.2. *Daudzkritēriju analīze*

Ietekmes novērtēšanai un alternatīvu salīdzināšanai šajā SIVN tika izmantota daudzkritēriju analīze. Šīs metodes priekšrocība ir atsevišķu novērtējumu (atbilstoši izvēlētajiem kritērijiem) apvienošana kopējā alternatīvas novērtējumā, ko nav iespējams izdarīt parastā lēmumu pieņemšanas procesā. Šī analīze arī ļauj apkopot dažādu ieinteresēto pušu viedokļus. Analīze ir atklāta (pieejama visiem), tā nodrošina komunikāciju ar lēmumu pieņēmējiem un plašu sabiedrības loku.

Daudzkritēriju analīzē pēc dažādiem kritērijiem novērtē un salīdzina alternatīvās izvēles. Daudzkritēriju analīzes posmi:

1. Identificēt un izvērtēt kritērijus, ņemot vērā šādus aspektus:
  - kritēriju kopums ir pilnīgs – netrūkst būtisku kritēriju;
  - nav lieku kritēriju (piemēram, nebūtisku kritēriju vai tādu, pēc kuriem vērtējot, nav atšķirību starp alternatīvām);
  - kritēriji ir novērtējami (jābūt iespējai novērtēt vismaz kvalitatīvi);
  - kritēriji ir savstarpēji neatkarīgi (nav dublējošos kritēriju).
2. Kritēriju nozīmīguma analīze jeb „svēršana”. Šajā SIVN kritēriju nozīmīguma analīze tika veikta, vienkārši salīdzinot kritērijus savā starpā, bet nenosakot to relatīvo “svaru”, jo dažādie kritēriji nebija savstarpēji summējami, bet to samēri ne reizi nebija pretēji vērsti, bet gan savstarpēji papildināja alternatīvu raksturojumu vienā un tajā pašā virzienā.
3. Alternatīvu vērtējums pēc katra no kritērijiem. Alternatīvas savā starpā vērtē, piešķirot attiecīgu punktu skaitu katrai no tām. Ietekmes veidam un intensitātei katrā kritērijā piešķir nosacītu skaitlisku raksturojumu:
  - 2 – būtiska nelabvēlīga ietekme
  - 1 – nebūtiska nelabvēlīga ietekme
  - 0 – ietekmes nav, ietekme ir neviennozīmīga vai ietekme nav nosakāma
  - +1 – nebūtiska labvēlīga ietekme
  - +2 – būtiska labvēlīga ietekme
4. Katrai ietekmei, kas atšķiras no nulles, tiek arī vērtēts, vai tā ir tieša/netieša, ilg/īstermiņa, primāra/sekundāra, atgriezeniska/neatgriezeniska. Ietekmju ilguma un (ne)atgriezeniskuma vērtējums ir saprotams bez papildu paskaidrojumiem. Kā tiešas ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko paredzētā attīstība rada absolūtās vērtībās. Kā netiešas ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko paredzētā attīstība rada nevis absolūtās vērtībās, bet sakarā ar vides jutīguma palielināšanos pret tās pašas intensitātes ietekmēm (ko attiecībā uz ietekmju veidiem, kam likumos ir noteiktas robežvērtības, atspoguļo arī šo robežvērtību samazināšanās). Kā primāras ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, kas izpaužas pašā lokālplānojuma teritorijā. Kā sekundāras ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko attīstība lokālplānojuma teritorijā rada ārpus tās.
5. Papildus lokālplānojuma alternatīvu īstenošanas radīto ietekmju salīdzinājumam vērtēta arī katras alternatīvas realizācijas iespējamība jeb ticamība, t.i., augstāka ieteicamība piešķirta tām alternatīvām, kuras to izvēles gadījumā, balstoties uz līdzšinējās pieredzes un argumentētiem apsvērumiem, visticamāk arī tiks īstenotas, bet par neiesakāmām atzītas tās alternatīvas, kuras to izvēles gadījumā, visticamāk, „paliks uz papīra”, t.i., netiks īstenotas, kā tas jau šobrīd notiek ar esošo attīstības plānu attiecīgajā teritorijā (un arī daudzās citās Rīgas teritorijās, kurām topošajā attīstības plānā 2018.-2030. gadam tiks ieteikts mainīt plānoto izmantošanu uz reālistiskāku).

4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās

4.1. Troksnis

Troksnis ir gaisa vidē nevēlams, traucējošs skaņu kopums, kas starp daudzām vides dabisko un antropogēno faktoru traucējošajām ietekmēm ir uzskatāma par vienu no būtiskākajām, turklāt tieši troksnis ir tas ietekmes faktors, kam Latvijā visbiežāk konstatējami normatīvajos aktos noteikto robežlielumu pārsniegumi, jo īpaši pilsētvidē, tomēr visbūtiskākais trokšņa avots ir satiksmes infrastruktūra.

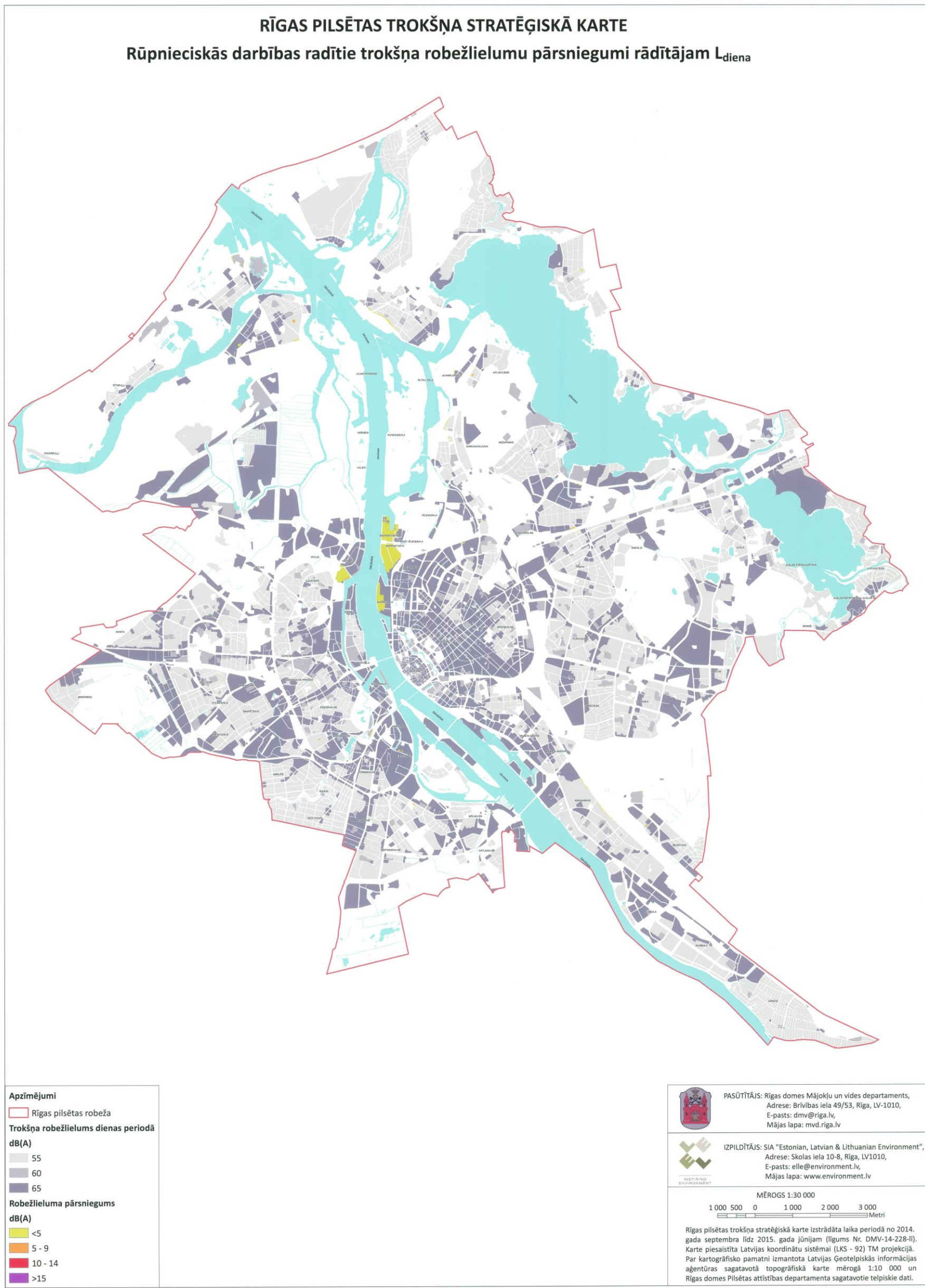
Trokšņa robežlielumus, to novērtēšanu un rīcību trokšņa samazināšanai nosaka Ministru kabineta noteikumi 07.01.2014. noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, kas aizstāja ļoti līdzīga satura un tāda paša nosaukuma 13.07.2004. noteikumus Nr.597, uz kuriem ir atsauces daudzos joprojām spēkā esošos plānošanas dokumentos, stratēģiskajās trokšņa kartēs, rīcības plānos un piesārņojošas darbības atļaujās, kas kopš jauno noteikumu spēkā stāšanās jāņem vērā ar atbilstošu korekciju.

2006.gadā Rīgas pilsētas aglomerācijai ir izstrādāta trokšņu stratēģiskā karte (ar korekcijām 2008.gadā), atbilstoši tolaik spēkā esošajiem MK 13.07.2004. noteikumiem Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” prasībām (izstrādātājs: SIA „Estonian, Latvian&Lithuanian Environment”). Līdz ar jaunā normatīvā regulējuma stāšanos spēkā, Rīgas dome 08.07.2014. ir apstiprinājusi arī jaunu „Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā” ar pasākumiem laikposmam no 2014. līdz 2019.gadam.

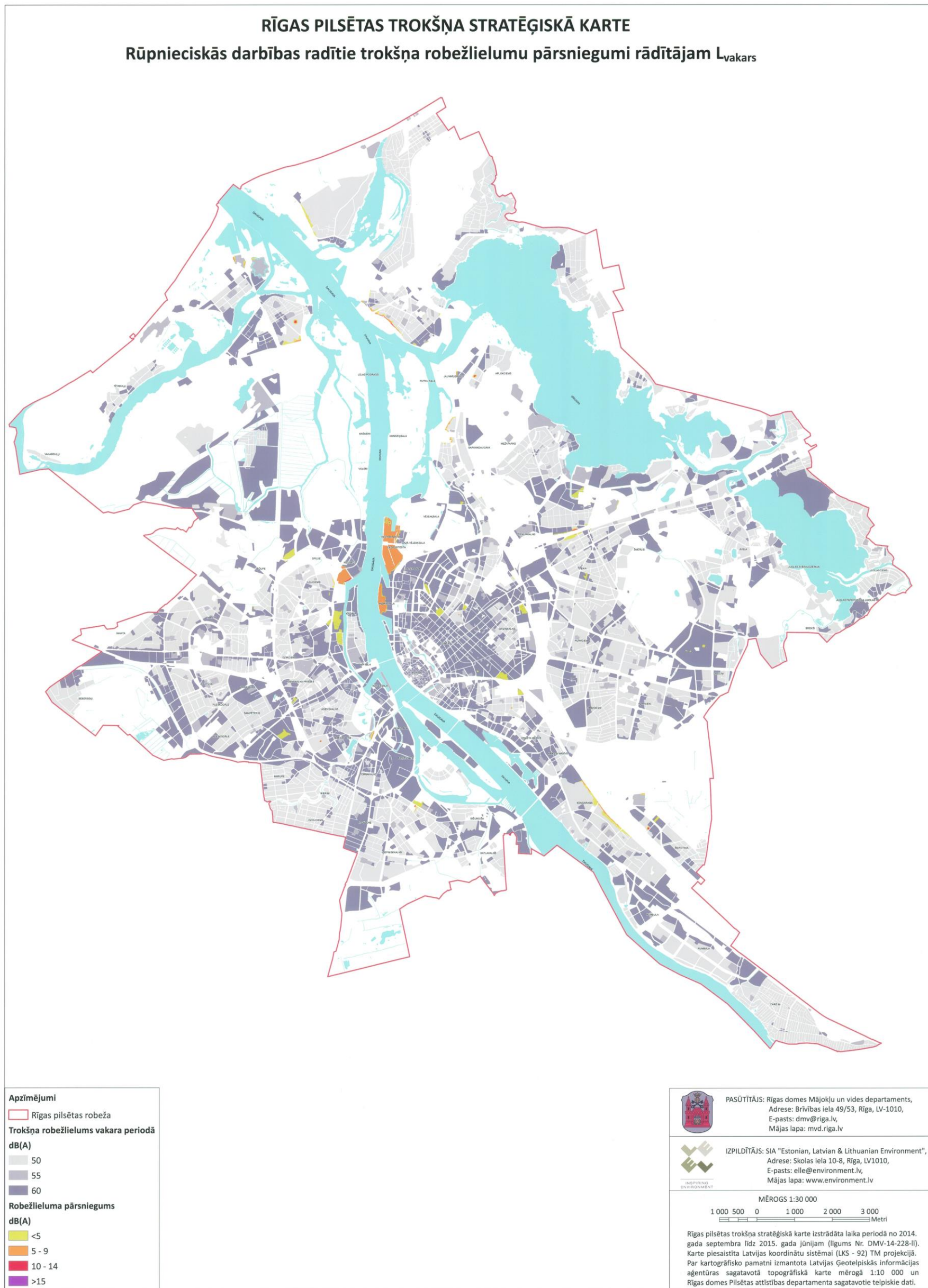
2015. gadā ir izstrādātas jaunas Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes. Atbilstoši tām lokālplānojuma teritorija ir kluss rajons, kurā nevienā diennakts periodā nerodas trokšņa robežvērtību pārsniegumi (skat. 6.-8. attēlu). Arī teritorijas perimetrā esošās ielas nerada lielus trokšņa pārsniegumus: vislielākie tie ir vakara periodā (skat. 9. attēlu), kad tiek pārsniegta trokšņa robežvērtība gar Ventspils ielu tikai līdz ~50 m attālumam no tās jeb platībā ap 3 % no lokālplānojuma teritorijas, kas patlaban zonēta kā jaukta apbūve, kurā vakara trokšņa robežvērtība ir 60 dB(A); pārējā lokālplānojuma teritorijā trokšņa pārsniegumus nerada pat autotransports.

Saskaņā ar Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, lokālplānojuma teritorija neietilpst noteiktajā akustiskā diskomforta zonā.

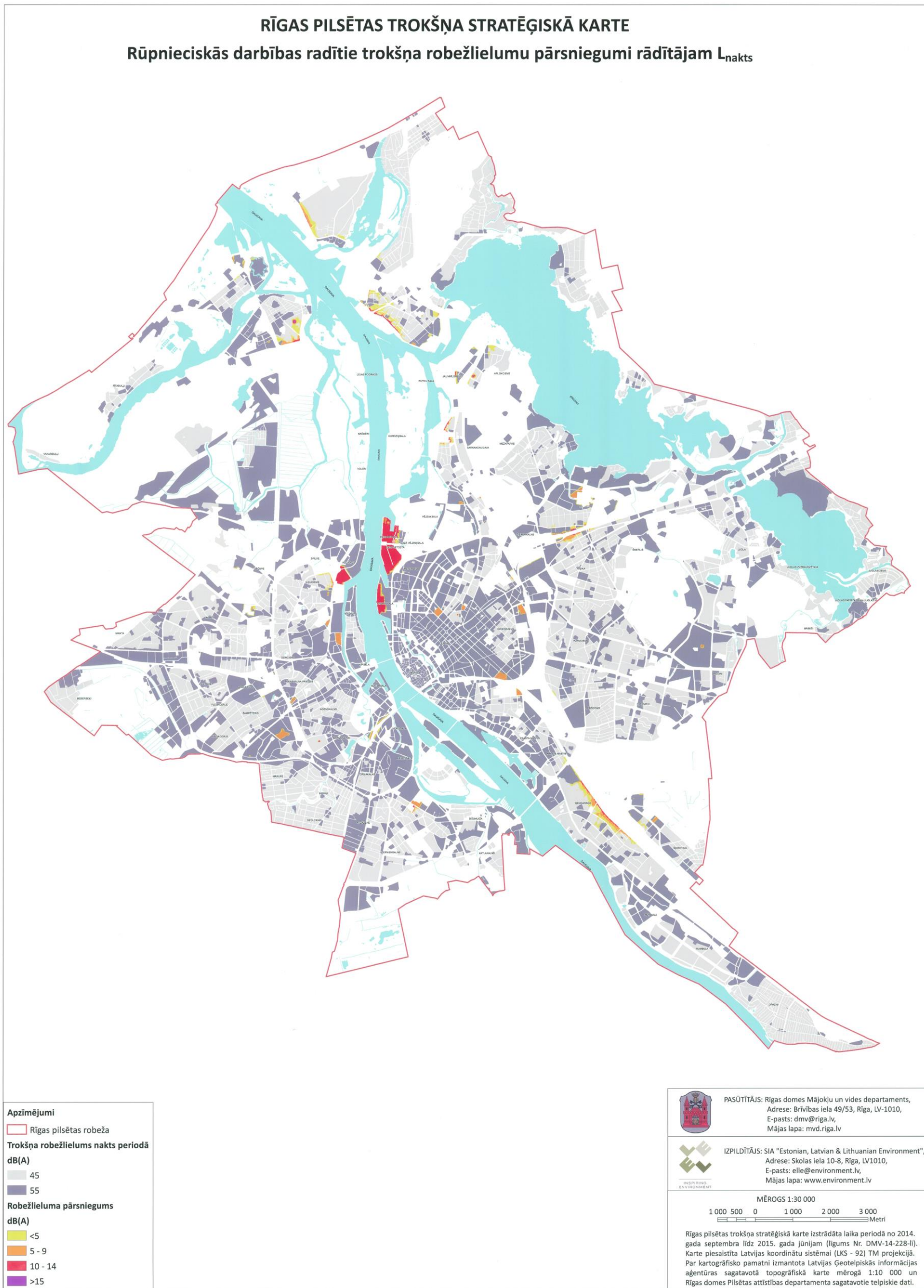
6. attēls.

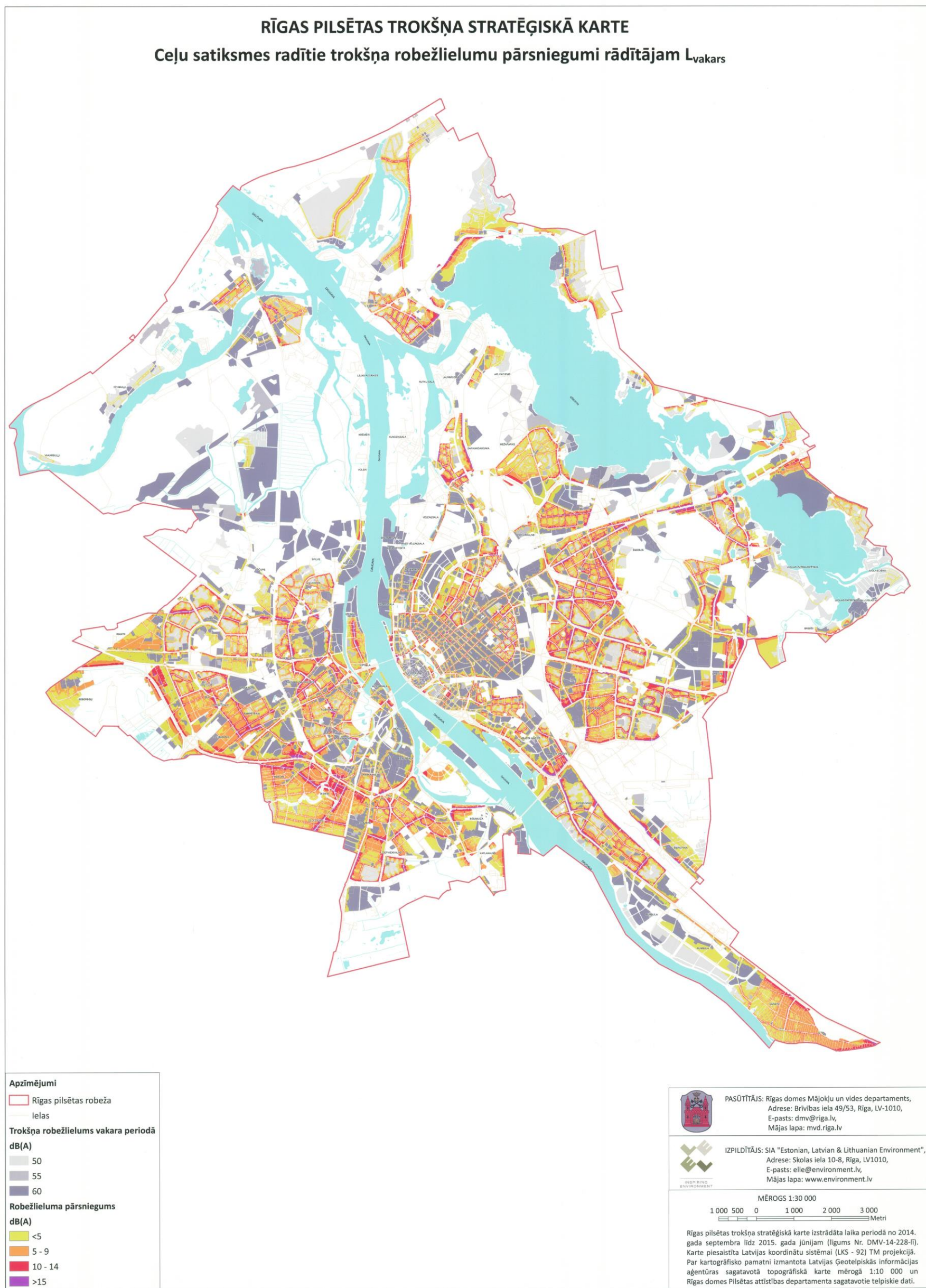
7. attēls

8. attēls

9. attēls

4.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Lai nodrošinātu gaisa kvalitāti cilvēka veselības un ekosistēmas aizsardzībai, tiek noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, kas paredz pieļaujamo gaisa piesārņojuma līmeni. 03.11.2009. ir pieņemti MK noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, kas nosaka gaisu piesārņojošo vielu pieļaujamo līmeni vidē (koncentrācijas robežlielumus) 12 gaisu piesārņojošām vielām, kā arī noteikti pasākumi, kas veicami, ja kādā teritorijā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojuma līmenis.

Gaisa kvalitāte Latvijā kopumā ir labā stāvoklī, lokāli robežlielumu pārsniegumi pārsvarā konstatēti tieši Rīgā: slāpekļa dioksīdam (NO₂), cietajām daļiņām PM₁₀ un benzolam.

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments nodrošina gaisa monitoringu pašvaldības līmenī, izmantojot šim nolūkam trīs nepārtrauktas darbības monitoringa stacijas. Mēraparatūras darbojas nepārtrauktā režīmā, iegūstot jaunus mērījumus ik pa 5 minūtēm. Gaisa piesārņojuma analīzei galvenokārt tiek izmantotas piesārņotājvielu koncentrāciju vidējās stundas vērtības. Dati automātiski tiek vākti departamenta Vides pārvaldē, serverim katru stundu piezvanot uz monitoringa stacijām. Piesārņojuma kontrolei Rīgas ostas rajonā, kas šobrīd ir viena no ekonomiski aktīvākajām vietām pilsētā, mēraparatūra novietota Sarkandaugavā, Tvaika ielā 44, iepretim SIA “MAN-TESS” apsaimniekotajai ostas daļai, kuru SIA “Latvijas-Rietumu Termināls” izmanto naftas produktu pārkraušanai un transportēšanai. Lai iegūtu informāciju par faktisko gaisa piesārņojuma līmeni Rīgas centrā, nepārtrauktu gaisa piesārņojuma mērījumu stacija Brīvības ielā posmam starp Ķertrūdes un Bruņinieku ielu uzstādīta uz ietves pie Brīvības ielas 73. nama. Punktveida monitoringa stacija, kurā katras piesārņotājvielas koncentrācijas nosaka atsevišķs mēraparāts un tiek analizēta gaisa kvalitāte tiešā monitoringa stacijas tuvumā ir uzstādīta Kr. Valdemāra ielā uz ietves pie 18.nama netālu no krustojuma ar Dzirnau ielu.

SIA „Alfards” un tā nomnieki ir uzņēmumi, kuru darbības veikšanai nav nepieciešamas A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas, t.i., uzņēmumi, kuri potenciāli nerada vērā ņemamu piesārņojumu, līdz ar to nav arī pieejami šādu atļauju saņemšanas vajadzībām izstrādāti stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limitu projekti saskaņā ar MK 02.04.2013. noteikumu Nr.182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” prasībām, un pietiekamo informāciju par gaisa piesārņojumu lokālplānojuma teritorijā satur Rīgas domes 22.09.2015. saistošie noteikumi Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli”. Balstoties uz monitoringa staciju tiešajiem mērījumiem, kā arī gaisa piesārņojuma modelēšanas gan dažādu Rīgas teritorijā notiekošu piesārņojošu darbību atļauju sagatavošanas procesā, gan arī tieši Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma karšu sagatavošanas vajadzībām, Rīgas domes Mājokļu un vides departaments ir sastādījis Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai pēc divām galvenajām pilsētvides gaisa piesārņotājvielām: slāpekļa dioksīda jeb NO₂ (skat. 10. attēlu) un cietajām daļiņām PM₁₀ (skat. 11. attēlu). Lokālplānojuma teritorija pēc abiem parametriem ietilpst II zonā, kur katras piesārņotājvielas gada vidējā koncentrācija ir starp 30 un 40 μg/m³, t.i., nepārsniedz Ministru kabineta 03.11.2009. „Noteikumos par gaisa kvalitāti” Nr.1290 noteiktos robežlielumus cilvēka veselības aizsardzībai – 40 μg/m³. Šajā zonā nav aizliegts būvēt vai ierīkot jaunas stacionāras iekārtas, kas izdala piesārņojošo vielu NO₂, tajā nav ierobežojumu arī siltumapgādes veida izvēlē un ir atļauta lokālu siltumavotu un apkures iekārtu uzstādīšana. Ievērojot Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”(ar 2009.gada 18.augusta, 2011.gada 13.aprīļa un 2013.gada

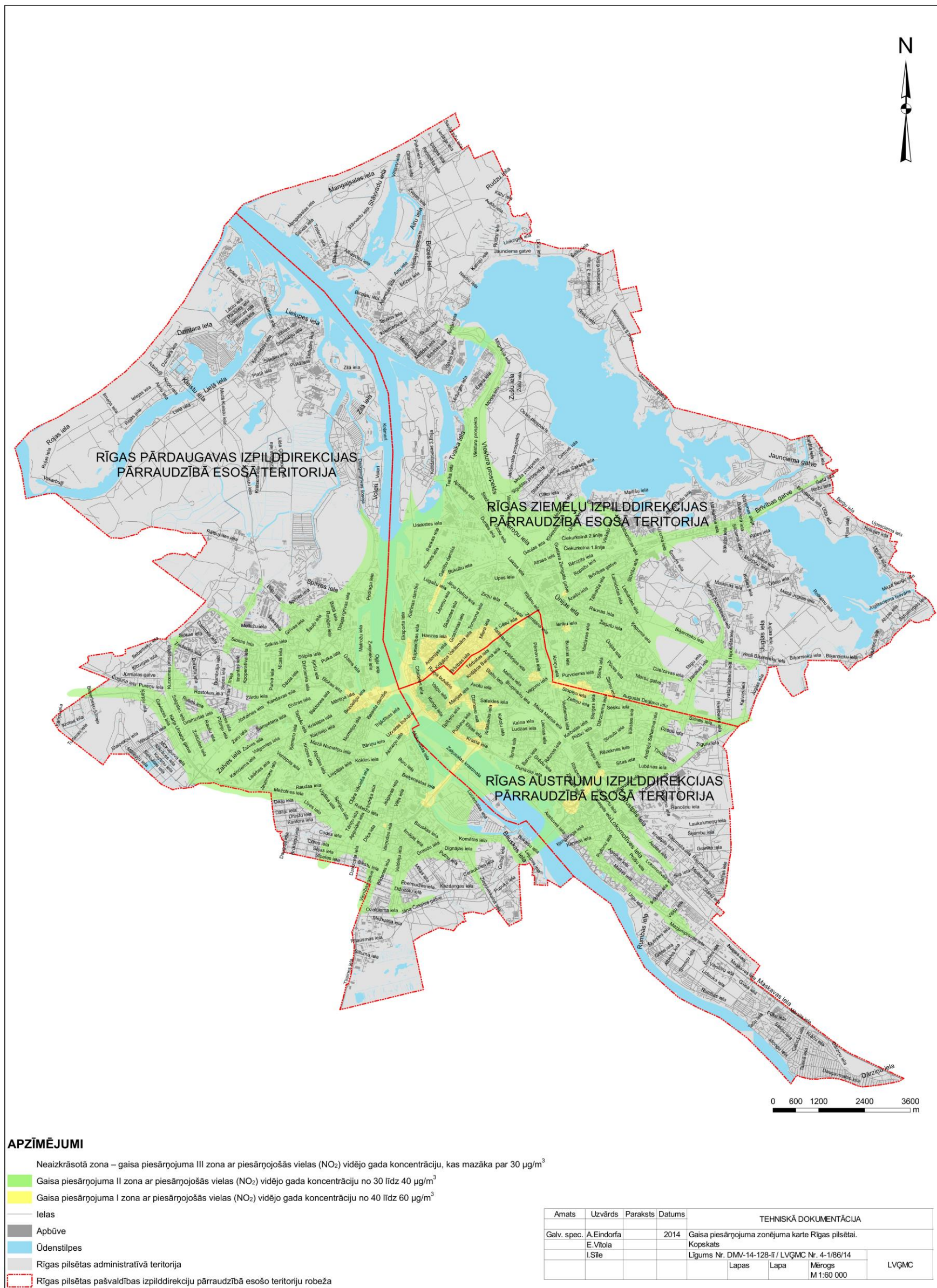
18.jūnija grozījumiem) 130.3 punkta prasību, izstrādājot lokālplānojumus teritorijās, kur piesārņojošās vielas slāpekļa dioksīda (NO₂) pieļaujamais robežlielums gadā cilvēka veselības aizsardzībai pārsniedz vai ir tuvu pieļaujamam normatīvam 40 µg/m³ (I un II gaisa piesārņojuma teritoriālās zonas), paredz vienu vai vairākus pasākumus slāpekļa dioksīda emisiju mazināšanai atbilstoši konkrētās teritorijas īpašajiem apstākļiem, piemēram, autotransporta kustības ierobežošanu, autonovietņu skaita samazināšanu, sabiedriskā transporta pieejamības palielināšanu, apstādījumu teritoriju platību palielināšanu u.c. pasākumus.

Esošo darbību nodrošināšanai lokālplānojuma teritorijā ir izdots C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājums Nr.786 katlumājā uzstādītam apkures katlam Buderus-Logano SK-625 ar jaudu 0,63MW. Katlumāja tiek izmantota apkurei (izņemot vasaras periodu) un karstā ūdens sagatavošanai. Kā kurināmais tiek izmantota dabas gāze, gāzes patēriņš gadā ap 92 tūkst. m³. Uzstādītā katlumāja atbilst 14.12.2004. MK noteikumu Nr. 1015 „Vides prasības mazo katlumāju apsaimniekošanai” prasībām.

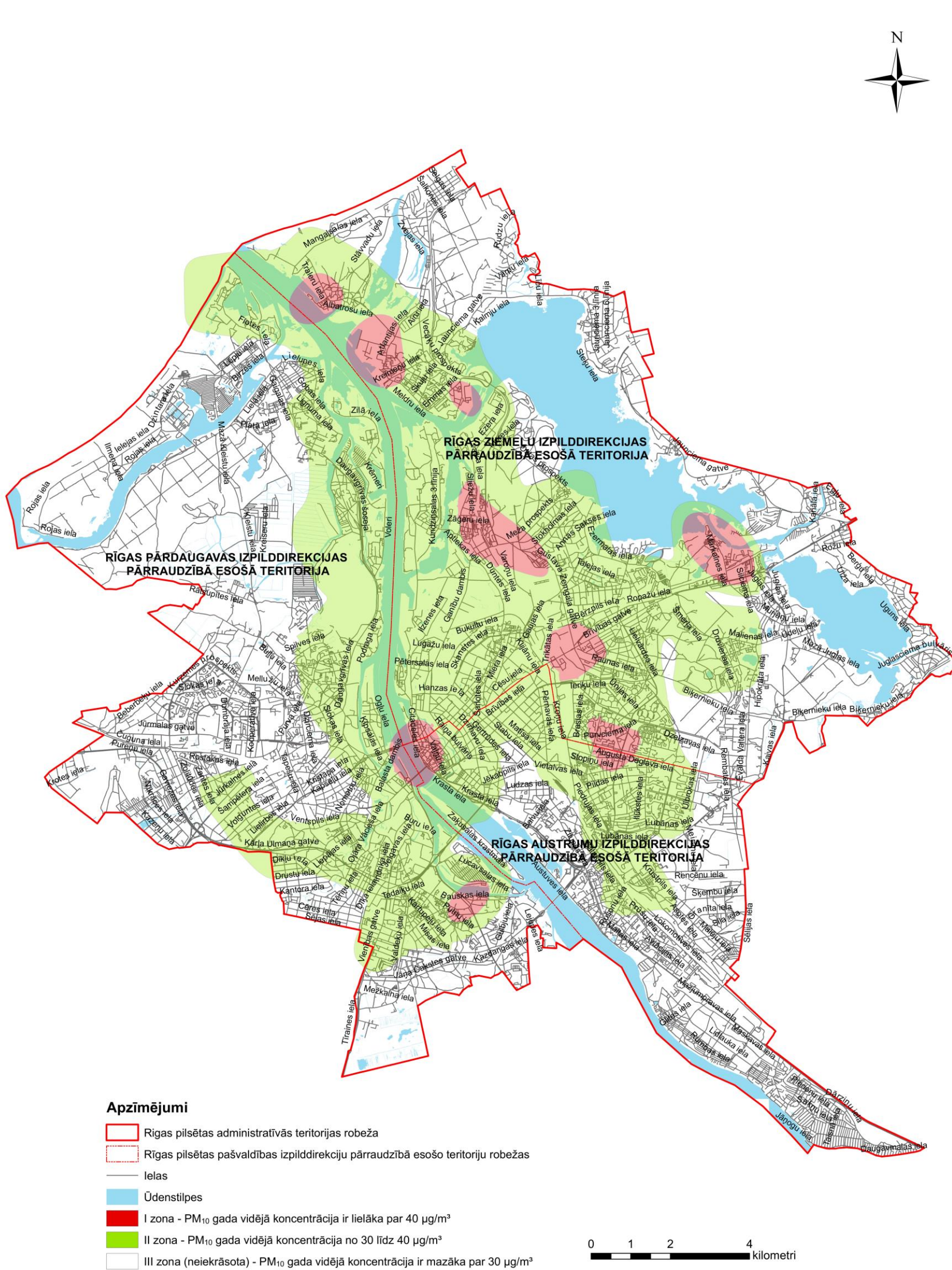
Galvenais gaisa piesārņotājs Rīgā ir autotransports, kura kopējais emisiju daudzums ir ievērojami lielāks nekā stacionāro piesārņotāju radītais. Ir pamats uzskatīt, ka konkrēti definētajā lokālplānojuma teritorijā „zemesgabals Ventspils ielā 50 un tam pieguļošās teritorijas” visaugstākais piesārņojuma līmenis konstatējams nevis ražošanas teritorijas iekšienē, bet gan uz Ventspils ielas, kur to rada garāmbraucošais autotransports, kura intensitātē un tātad arī radītajā piesārņojumā konkrētās ražošanas teritorijas pienesums ir niecīgs.

Potenciāli smaku avoti lokālplānojuma teritorijā nepastāv, tādi ir iespējami tikai ražošanas telpās (autoservisi, tipogrāfija), kur darbība notiek atbilstoši visām vides prasībām un ir pamats pieņemt, ka risks radīt cilvēkam sajūtamās smaku emisijas ārpus ražošanas telpām un vēl jo vairāk – ārpus lokālplānojuma teritorijas – nepastāv. apkārtējās teritorijas gaisā (ārpus darba vides) nepastāv. Smaku mērījumi vidē nav veikti, sūdzību nav bijis.

10. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, NO₂

11. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, PM₁₀

4.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālplānojuma teritoriju šķērso grāvis – bijusī Mārupītes pieteka (skat. 4. attēlu), kas SIA "Alfards" teritorijā ir pārveidots par pazemes lietus kanalizācijas vadu, bet vēl lokālplānojuma teritorijā ietilpstošs apmēram 30 m garš posms aiz SIA „Alfards” žoga ziemeļrietumu pusē ir atklāts grāvis. Nav konstatēts grāvja piesārņojums no lokālplānojuma teritorijas. Sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi tiek aizvadīti centralizēti un grāvī nenonāk.

4.4. Klimats

Uzskata, ka kopš 20. gs. uz Zemes vērojama klimata pasiltināšanās cilvēka saimnieciskās darbības radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) izmešu dēļ. SEG atšķirībā no 4.2. nodaļā aplūkotajām atmosfēras gaisa piesārņotājvielām nerada lokālu piesārņojumu, ir maza nozīme, tieši kurā punktā šīs gāzes tiek izmestas, nozīme ir to globālajam daudzumam atmosfērā. Galvenie cilvēka radītie SEG izmešu avoti ir:

- fosilo kurināmo (akmeņogļu, naftas un gāzes) izmantošana elektroenerģijas ražošanai, transportam, rūpniecībai un māsaimniecībām (CO₂);
- lauksaimniecība (CH₄) un zemes izmantošanas pārmaiņas, piemēram, atmežošana (CO₂);
- atkritumu izgāztuves (CH₄);
- rūpniecisko fluorēto gāzu izmantošana.

Arī lokālplānojuma teritorijā notiekošā ražošana un apkure ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Kaut kāda ietekme uz globālo klimata stāvokli šai saimnieciskajai darbībai ir, bet kvantitatīvi noteikt šo niecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi) un tiešas lokālas ietekmes tam nav.

Ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas ar augāju dabiskā ceļā piesaista atmosfēras ogļskābo gāzi, kam ir nenozīmīgs pozitīvs ieguldījums gaisa SEG samazinājumā.

4.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

„Bioloģiskā daudzveidība”, saskaņā ar 1992.gada 5.jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, nozīmē dzīvo organismu formu dažādību visās vidēs, tai skaitā sauszemes, jūras un citās ūdens ekosistēmās un ekoloģiskajos kompleksos, kuru sastāvdaļas tās ir; tā ietver daudzveidību sugas ietvaros, starp sugām un starp ekosistēmām. Bioloģisko daudzveidību mēdz iedalīt trijos līmeņos: 1) sugas ietvaros, 2) starp sugām, 3) ekosistēmā, starp sugu grupām. Ekosistēmu daudzveidība ietver arī biotopus jeb dzīvotnes. Reizēm izdala arī bioloģiskās daudzveidības ceturto – ainavu līmeni. Sugu pastāvēšanai nepieciešami visi šie daudzveidības līmeņi.

Lokālplānojuma teritorija neietilpst nevienā īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav konstatētas arī īpaši aizsargājamās augu sugas vai biotopi

(secināts pamatojoties uz sugu un biotopu ekspertes Egītas Grolles veikto apsekojumu 31.05.2016., skat. pielikumu). Tuvākā aizsargājamās augu sugas atradnes atrodas aptuveni 2 km attālumā no teritorijas. Apmēram 200-300m attālumā uz austrumiem atrodas divi valsts nozīmes aizsargājamie dižkoki:

ozols – aizsardzības Nr. 34827, atrašanās vieta – Astras iela 15;

ozols – aizsardzības Nr. 34828, atrašanās vieta – Jaunpils iela 2.

Lokālplānojuma teritorijas lielāko daļu aizņem apbūves platības – angāri, servisi,

12. attēls. Skati uz bijušo mazdārziņu teritoriju

ražošanas objekti, biroja ēka, asfaltēti un grants seguma piebraucamie ceļi un laukumi. Administratīvo ēku tuvumā ierīkoti zālieni un apstādījumi (vītoli, tūjas, ceriņi, kļavas u.c. košumkrūmi) pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Kabucis, 2001) atbilst biotopiem “Mauriņi” un “Parki un apstādījumi”. Gar lokālplānojuma teritorijas ziemeļu daļu saglabājušies mazdārziņi (skat. 12. attēlu), kurus ir atļauts izmantot līdz 2016. gada rudenim. Daļu mazdārziņu neapsaimniekojot, tie ir aizauguši ar kokiem – parasto kļavu, parasto bērzu, parasto gobu, parasto ozolu, balto vītolu un pelēko kārklu – un krūmiem. Vienlaikus ir manāmi mazdārziņiem raksturīgi augi, tādi kā ceriņi, ābeles, smiltsērķšķi, rozes, mežvītenis. Zemsedzē dominē nitrofilas un ruderālas augu sugas – podagras gārša, ārstniecības pienene, parastā kamolozāle, lielā strutene, lielā nātre, parastā vībotne, zilganā kazene, daudzlapu lupīna u.c. sugas. Šī teritorija atbilst biotopam „Nezālienes”. Savukārt mazdārziņu teritorijas, kas jau ilgāku laiku ir neapsaimniekotas, ir apaugušas ar kokiem un krūmiem un atbilst biotopiem „Zemo kārklu un bērzu krūmāji”, „Atsevišķs lielu dimensiju koks” un „Atsevišķu koku grupa (puduris) nemeža zemēs”. Mazdārziņu teritoriju šķērso meliorācijas novadgrāvis, kas atbilst biotopam „Grāvji”. Šīs teritorijas pašreizējā plānotā (atļautā) izmantošana ir „jaukta apbūve ar dzīvojamo funkciju”, un tās platība ir ~1,5 ha. Savukārt pašreizējās „apstādījumu un dabas teritorijas”, kuru lokālplānojums paredz iekļaut rūpnieciskās apbūves zonā, platība ir 0,3 ha jeb 3,34 % no visas lokālplānojuma teritorijas.

Kopumā esošajā situācijā no lokālplānojuma teritorijas pagaidām neapbūvētās daļas (ieskaitot arī apbūvētajā daļā izveidotos apzaļumotos laukumus) ruderāli biotopi klāj ~90%, bet daļēji dabiski (pārsvarā – pašreizējā apstādījumu un dabas teritorijā) ~10%.

Lokālplānojuma teritorijā nav konstatēti koki, kas atbilstu aizsargājamo koku statusam atbilstoši 16.03.2010. MK noteikumu Nr. 261 “Īpaši aizsargājamo dabas

teritoriju vispārējiem aizsardzības uz izmantošanas noteikumi” kritērijiem, un nav konstatētas arī īpaši aizsargājamas augu sugas vai biotopi.

Kā savā 2016. gada 2. maija vēstulē „Par nosacījumu sniegšanu” norāda arī Dabas aizsardzības pārvalde, tā neizvirza nosacījumus zemesgabala Ventspils ielā 50 un tam piegulošās teritorijas lokālplānojuma izstrādei, jo plānotās darbības neskars īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, īpaši aizsargājamas sugas un biotopus un mikroliegumus, bet lūdz precizēt, vai tur neatrodas īpaši aizsargājami koki, kas ir arī ticis precizēts: īpaši aizsargājamo koku tur nav, bet turpmākajā attīstībā vēlams iespēju robežās saglabāt lielus kokus bijušo mazdārziņu teritorijās, kuri vēl nav īpaši aizsargājami, bet ar laiku varētu sasniegt atbilstošos parametrus.

4.6. *Augsne*

Lokālplānojuma 8,8 ha lielā teritorija pārsvarā ir klāta ar cieto segumu un regulāri tiek uzkopta, bet atklāta augsne tajā ir iepriekšējā apakšnodalā aplūkotajā 1,8 ha platībā plus vēl ~1 ha apbūvētajā daļā izveidotajos apzaļumotajos laukumos, tātad kopumā ap 2,8 ha, kas praktiski atbilst minimālajai prasībai pēc 30% brīvas zaļās teritorijas jauktā apbūvē ar dzīvojamo funkciju. Nav vērojams, ka faktiskā rūpnieciskā apbūve un tajā notiekošās darbības kaitētu apkārtējās augsnes kvalitātei.

4.7. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Ainava ir gan cilvēka, gan floras un faunas dzīvesvide, ainava var būt gan tūrisma resurss, gan kultūrvēsturiska vērtība. Ainavu dažādība ir bioloģisko daudzveidību palielinošs elements.

Galvenie kritēriji ainavu vērtējumā ir to pieejamība vai noslēgtība un skatu perspektīvas. Daudz tiek diskutēts par dabisku un antropogēni veidotu ainavu vērtībām no bioloģiskās daudzveidības un estētiskuma viedokļiem. Ideāls variants ir abi šie aspekti vienoti kopējā cilvēka nepārveidotajā ainavas vizualizācijā. Viennozīmīgi vērtīgs ainavas elements ir arī vēsturiskā procesā veidojusies kultūrvide.

Esošajai rūpnieciskajai ainavai lokālplānojuma teritorijā un tā apkaimē nav nekādas īpašas ainaviskas vērtības un aizsardzības statusa, kas liegtu to mainīt. Tajā pašā laikā tā ir iežogota teritorija, kura gan nav slēgta iespējamiem apmeklētājiem, bet kuru nav nekādas intereses apmeklēt sabiedrībai ārpus saistības ar šajā teritorijā sniegtajiem komercpakalpojumiem. Tajā pašā laikā kultūrvēsturiskā skatījumā tā šajā Rīgas daļā ir jau kļuvusi dabiska, organiska pilsētas neatņemama sastāvdaļa, un tajā nav nekā mazvērtīga un nevēlama, kas pagērētu nepieciešamību šo lokālo ainavu principiāli mainīt un piesaistīt tai apmeklētājus.

4.8. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Tā kā nevienam teritorijā strādājošajam uzņēmumam nav pat piesārņojošas darbības atļaujas (t.i., šie uzņēmumi

potenciāli nerada vērā ņemamu piesārņojumu un vides riskus, ko vajadzētu speciāli izvērtēt un reglamentēt papildus vispārīgajām normatīvo aktu prasībām), tad nav konkrētu datu par katram uzņēmumam specifiskajiem vides riskiem, bet ir pamats uzskatīt, ka vides risku līmenis šajā teritorijā nav augstāks kā citās teritorijās bez piesārņojošas darbības atļaujām (piem., dzīvojamajā apbūvē).

09.08.2011. ar MK rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” tika apstiprināts „Valsts civilās aizsardzības plāns” (ar grozījumiem 14.10.2014.), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijā iespējamajiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas. Saskaņā ar minēto plānu, lokālplānojuma un tā tuvākajā apkārtnē neatrodas valsts vai reģionālas nozīmes risku radoši objekti.

Arī atbilstoši Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības plānam lokālplānojuma teritorijā neatrodas vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti.

4.9. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Saimnieciskā darbība sabiedrības veselību un drošību var ietekmēt tikai caur iepriekš aplūkotajiem konkrētajiem ietekmes faktoriem. Kamēr netiek konstatētas nekādas lokālplānojuma teritorijā notiekošās darbības kaitīgas ietekmes, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus, kā arī nekādas tādas sajūtamas ietekmes, kas, kaut nepārsniedzot robežlielumus, var radīt cilvēkiem traucējumus, diskomfortu un risku, kā arī mazināt viņu ērtības, tikmēr nav pamata uzskatīt, ka šī darbība varētu būt kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša.

5. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma apstiprināšanas gadījumā, 1. alternatīva: ja īstenojas lokālplānojumā piedāvātā atļautā attīstība

Kā 1. alternatīva ir vērtēts lokālplānojuma priekšlikums, kas paredz atcelt patlaban spēkā esošo ieceri pavērst līdzšinējo attīstību citā virzienā un noņemt ierobežojumus lokālplānojuma teritorijai turpināt attīstīties pašreizējā virzienā, proti, kā rūpnieciskajai apbūvei (bez dzīvojamās apbūves). Funkcionālajā zonā „Rūpnieciskās apbūves teritorija” noteikts maksimālais apbūves augstums 24 m un maksimālā apbūves intensitāte 280%, bet brīvās zaļās teritorijas rādītājs 10%, un, atbilstoši lokālplānojuma piedāvājumam, šajos rādītājos iekļaujama arī līdzšinējā apstādījumu un dabas teritorijas nelielā platība. Tiek pieņemts, ka neradīsies pieprasījums pēc būtiska apbūves augstuma palielinājuma, toties jau pašreizējā situācijā pastāv pieprasījums pēc rūpnieciskās apbūves intensitātes (jo īpaši – parastu virszemes vienlīmeņa autostāvvietu) palielinājuma, attiecīgi samazinot brīvo teritoriju.

Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

5.1. Troksnis

Kopumā troksnis teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam), līdzšinējā ražošanas rada minimālu troksni, teritorija ir klusa, un pašreizējiem līdzīga rakstura ražošanas objekti arī turpmāk neradīs vērā ņemamu troksni. Tomēr potenciāli ražošanas troksnis var arī palielināties, ja teritorijā ienāk jauni un kopumā vairāk uzņēmumu, kopumā intensīvāk piesaistot autotransportu, vai kuros pašos ir trokšņa avoti, kas lokāli, tiešā ražotnes tuvumā tomēr rada troksni. Tādējādi ražošanas attīstība potenciāli var drīzāk troksni palielināt, nevis samazināt, tomēr šis palielinājums neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus ārpus lokālplānojuma teritorijas. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā trokšņa problēma nevarēs rasties principā, jo rūpnieciskās apbūves teritorijā nav spēkā trokšņa robežvērtības, un arī subjektīvo komfortu troksnis daudz mazāk ietekmē cilvēkam, kurš ir darbā un piedalās ražošanā, nekā cilvēkam savā mājā.

Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam troksni var nebūtiski palielināt, bet tas nevar radīt trokšņa aspektā vairāk konfliktsituāciju nekā pašreizējā situācijā, kurā tādu nav.

Vērtējums: 0

5.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Kopumā gaisa piesārņojums teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban spēkā esošajiem Rīgas domes 22.09.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli” (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam) līdzšinējā ražošanas rada minimālu gaisa piesārņojumu, kas nerada robežvērtību pārsniegumus, teritorijā gaiss jūtami neatšķiras

no gaisa pilsētas dzīvojamās zonās ar blīvu apbūvi un lielu privāto autoparku, smakas nav konstatējamās, un pašreizējiem līdzīga rakstura ražošanas objekti arī turpmāk neradīs vērā ņemamu gaisa piesārņojumu un smakas. Tomēr potenciāli ražošanas radītais gaisa piesārņojums var arī palielināties un var arī rasties vismaz lokāli un epizodiski smaku avoti, ja teritorijā ienāk uzņēmumi, kas intensīvāk piesaista autotransportu vai kuros pašos ir gaisa piesārņojuma un smaku avoti, kas lokāli, tiešā ražotnes tuvumā tomēr rada gaisa piesārņojumu vai smakas. Ministru kabineta 03.11.2009. „Noteikumu par gaisa kvalitāti” Nr.1290 11. pielikumā noteikts:

„1. Atbilstību cilvēku veselības aizsardzībai paredzētiem robežlielumiem nepārbauda šādās vietās:

1.1. jebkurā vietā, kas atrodas teritorijā, kura sabiedrības pārstāvjiem nav pieejama un kur nav pastāvīgu dzīvesvietu;

1.2. rūpnīcu teritorijās vai rūpnieciskajās iekārtās, uz kurām attiecas visi darba drošības un veselības aizsardzības noteikumi.”

Līdz ar to lokāli gaisa piesārņojuma robežvērtību pārsniegumi (tāpat arī smaku mērķlielumu pārsniegumi atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumiem Nr.724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos") nav uzskatāmi par tādiem ražošanas zonās bez cilvēku dzīvesvietām. Tādējādi ražošanas attīstība potenciāli var gaisa piesārņojumu drīzāk palielināt, nevis samazināt, tomēr šis palielinājums neradīs gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumus ārpus lokālplānojuma teritorijas. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā gaisa piesārņojuma problēma nevarēs rasties principā, jo rūpnieciskās apbūves teritorijā nav spēkā gaisa kvalitātes robežvērtības, un arī subjektīvo komfortu ražošanai raksturīgs mērens gaisa piesārņojums un iespējamās smakas daudz mazāk ietekmē cilvēkam, kurš ir darbā un piedalās ražošanā, nekā cilvēkam savā mājā.

Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam gaisa piesārņojumu un smakas var nebūtiski palielināt, bet tas nevar radīt šajā aspektā vairāk konfliktsituāciju nekā pašreizējā situācijā, kurā tādu nav.

Vērtējums: 0

5.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālplānojuma teritoriju šķērso grāvis (bijusī Mārupītes pieteka), kas SIA „Alfards” teritorijā ir pārveidots par pazemes lietus kanalizācijas vadu, bet vēl lokālplānojuma teritorijā ietilpstošs apmēram 30 m garš posms aiz SIA „Alfards” žoga ziemeļrietumu pusē ir atklāts grāvis, kuru pašreizējā teritorijas plānojuma īstenošanas gadījumā var gan saglabāt, gan arī pārveidot par pazemes lietus kanalizācijas vadu. Nav konstatēts grāvja piesārņojums no lokālplānojuma teritorijas un nav pamata tādu sagaidīt arī turpmākas ražošanas attīstības gadījumā. Sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi tiek un tiks aizvadīti centralizēti un grāvī nenonāks.

Nosacījumos lokālplānojuma izstrādei SIA „Rīgas ūdens” apliecināja esošās ūdensapgādes pietiekamību plānotajai attīstībai un norādīja tehniskos noteikumus notekūdeņu novadīšanai prasīt RD Satiksmes departamentam. RD Satiksmes departaments sabiedriskajā apspriešanā norādīja papildināt lokālplānojumu ar Spāres un Jaunpils ielas šķērsprofilu inženierkomunikāciju šķērsprofilu, kas paredz slēgta tipa virsūdeņu novadīšanu meliorācijas grāvī Spāres ielā un pēc tam akceptēja ieviestos

precizējumus bez iebildumiem. Lokālplānojuma aktuālās redakcijas risinājumi izslēdz ietekmes uz ūdens resursiem palielināšanos attīstības gadījumā salīdzinājumā ar esošo situāciju. Arī no jauna apbūvējamās teritorijas reljefa nolīdzināšanai līdz 1,5 ha platībā, zemākās vietas uzberot, nav pamata ietekmēt gruntsūdeņu kvalitāti, ja tiek izpildītas visas prasības.

Vērtējums: 0

5.4. Klimats

Arī lokālplānojuma teritorijā notiekošā ražošana un apkure ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Ražošanai turpinot attīstīties, analogiski palielināsies arī SEG izmešus. Kaut kāda ietekme uz globālo klimata stāvokli šai attīstībai var būt, bet kvantitatīvi noteikt šo niecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi), jo tiešas lokālas ietekmes tam nav, bet par globālo ietekmi nevar spriest: ja cilvēkiem vajadzēs attīstīt ražošanu un to nevarēs darīt šajā teritorijā, tad to attīstīs citur, kur tā tik un tā radīs SEG izmešus.

Ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas kļūs par atļautas rūpnieciskās apbūves teritoriju, tātad augāju vajadzības gadījumā varēs likvidēt, kaut gan varēs arī atstāt, ja pēc šīs teritorijas neradīsies pieprasījums. Ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā arī varēs likvidēt, pārveidot vai aizstāt ar citu zaļo zonu lokālplānojuma teritorijā, vai arī atstāt. Tomēr kopumā ieteiktā attīstība pietiekama pieprasījuma gadījumā pieļauj pašreizējo zaļo teritoriju platību samazināšanos, jo rūpnieciskās apbūves zonā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 10%, pašreizējā situācijā tā ir ap 30%, tātad to maksimāli būs iespējams samazināt par ~1,5 ha. Tātad kopumā lokālplānojuma teritorijas spējai piesaistīt ogļskābo gāzi ilgtermiņā pieļauts samazināties. Rīgā apstādījumu un dabas teritoriju (ieskaitot dabas pamatnes teritorijas Rīgas brīvpastā) kopplatība ir ~8000 ha, no kuras minētā zaļā zona ir 0,019% jeb pilnīgi nebūtiska daļa. Globālā mērogā to vispār nevar novērtēt.

Vērtējums: 0

5.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem. Tomēr ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas kļūs par atļautas rūpnieciskās apbūves teritoriju, tātad augāju vajadzības gadījumā varēs likvidēt, kaut gan varēs arī atstāt, ja pēc šīs teritorijas neradīsies pieprasījums. Ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā arī varēs likvidēt, pārveidot vai aizstāt ar citu zaļo zonu lokālplānojuma teritorijā, vai arī atstāt. Tomēr kopumā ieteiktā attīstība pietiekama pieprasījuma gadījumā pieļauj pašreizējo zaļo teritoriju platību samazināšanos, jo rūpnieciskās apbūves zonā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 10%, pašreizējā situācijā tā ir ap 30%, tātad to maksimāli būs iespējams samazināt par ~1,5 ha. Šī zaudējamā teritorija ir bioloģiski mazvērtīga, turklāt

lielos kokus esošajās zaļajās teritorijās ir ieteikts iespēju robežās saglabāt. Tomēr kopumā lokālplānojuma teritorijas nelielās, tomēr esošās bioloģiskās daudzveidības samazinājums, kaut nebūtisks, ir konstatējams.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme.

5.6. Augsne

Lokālplānojuma 8,8 ha lielā teritorija pārsvarā ir klāta ar cieto segumu un regulāri tiek uzkopta, bet atklāta augsne tajā ir iepriekšējā apakšnodaļā aplūkotajā 1,8 ha platībā plus vēl ~1 ha apbūvētajā daļā izveidotajos apzaļumotajos laukumos, tātad kopumā ap 2,8 ha, kas praktiski atbilst minimālajai prasībai pēc 30% brīvas zaļās teritorijas jauktā apbūvē ar dzīvojamo funkciju. Rūpnieciskās apbūves zonā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 10%, pašreizējā situācijā tā ir ap 30%, tātad to maksimāli būs iespējams samazināt par ~1,5 ha. Līdz ar to brīvās augsnes platība šīs alternatīvas īstenošanas gadījumā nedaudz samazināsies.

Nav vērojams, ka faktiskā rūpnieciskā apbūve un tajā notiekošās darbības kaitētu apkārtējās augsnes kvalitātei, un nav pamata uzskatīt, ka tai varētu kaitēt arī līdzīgas apbūves un darbību attīstīšanās. Tāpēc vien, ka kādā platībā augsne tiks noklāta ar cieto segumu, tomēr paliekot pasargāta no piesārņojuma, nav pamata konstatēt, ka kopumā ietekme uz augsni ir labvēlīga, jo arī pašreizējā situācijā augsnes piesārņojums netiek konstatēts un tā zem cietā seguma saglabājas neskarta. Augsne un augājs uz tās ir nesaraucami saistītas puses. Jau iepriekšējā apakšnodaļā augājs, kas ir jāiznīcina tieši tajā pašā platībā, kurā nosedzama augsne, ir ievērtēts kā zaudējums bioloģiskajai daudzveidībai, kaut arī tam nav īpašas bioloģiskas vērtības, tā vienkārši ir zaudējama veģetācija. Būtībā pieskaitot kā zaudējumu vēl arī augsni tajā pašā platībā, uz kuras neaugs veģetācija, kamēr tā būs pārsegta, bet varēs atgriezties veģetācija, ja kādreiz šī augsne atkal tiks atsegta, tiktu divreiz vērtēts viens un tas pats zaudējums.

Vērtējums: 0

5.7. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Esošajā rūpnieciskajā apbūvē 2-4 stāvu augstumā palielinot apbūves blīvumu un esošo autostāvvietu kapacitāti, tostarp nedaudz samazinot esošos apstādītos laukumus, ainava kā tāda principiāli nemainīsies. Vajadzība palielināt rūpnieciskās apbūves augstumu līdz atļautajiem 24 m reāli netiek plānota, un šāda palielinājuma zemo varbūtību apliecina arī tas, ka pašreizējā attīstībā netiek izmantots pat pašreizējais atļautais 5 stāvu augstums. Ainavu būtībā neietekmēs arī esošajai analogiskas rūpnieciskās apbūves paplašināšanās arī patlaban sabiedrībai praktiski nepieejamajās zaļajās teritorijās aiz SIA „Alfards” žoga – bijušajā mazdārziņu teritorijā un pašreizējā apstādījumu un dabas teritorijā. Jāņem vērā, ka ainava, jo īpaši pilsētvides ainava, objektīvi nepastāv, tā ir tikai subjektīva kategorija: lai ainavas jēdzienam būtu jēga, ir jābūt šīs ainavas vērotājiem, kam šī ainava rada tādu vai citādu subjektīvu attieksmi, turklāt atkarībā no tā, ko viņi katrā konkrētā situācijā no ainavas sagaida. Pašreizējā situācijā lokālplānojuma teritorijā ir mūsdienīga, kopta rūpnieciskā apbūve, valda tīrība un kārtība, un ir pamats uzskatīt, ka visiem vērotājiem tā ir pievilcīga, ņemot vērā šo vērotāju subjektīvo attieksmi. Proti, tā atrodas iežogotā teritorijā, kura gan nav slēgta

iespējamiem apmeklētājiem, bet kuru nav nekādas intereses apmeklēt sabiedrībai ārpus saistības ar šajā teritorijā sniegtajiem komercpakalpojumiem. Šo ainavu bauda cilvēki, kam tā ir darba vieta vai lietišķu pakalpojumu saņemšanas vieta. Šo teritoriju (ieskaitot zaļās teritorijas aiz SIA „Alfards” žoga) neapmeklē cilvēki, kas sagaida citādu, nevis koptu komercapbūves ainavu. Līdz ar to lokālplānojuma teritorijas rūpnieciskās apbūves funkcijas lietotājiem apkārtējās ainavas aspektā nekas nepasliktināsies, praktiski nekas nemainīsies arī ainavā, kas jau šobrīd redzama garāmgājējiem un garāmbraucējiem pa Jaunpils un Spāres ielu.

Esošās rūpnieciskās ainavas viendabības saglabāšana nekādi nevar kaitēt cilvēkiem, kas vēlētos baudīt citādu ainavu, bet noteikti negaidīs tādu šajā vietā.

Vērtējums: 0

5.8. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Neviens teritorijā strādājošais uzņēmums potenciāli nerada vērā ņemamu piesārņojumu un vides riskus, ražošanas procesos ir iespējami dažādi lokāli nenozīmīga mēroga starpgadījumi (piem., izbirusi krava, izlijusi eļļa u.tml.), kas ir viegli novēršami un neatstāj paliekošas sekas. Esošajā rūpnieciskajā apbūvē parādīties jaunai komercapbūvei un mazpiesārņojošām ražotnēm/noliktavām ar zemiem vides riskiem, situācijā būtībā nemainīsies. Rūpnieciskā apbūve principā neizslēdz arī tādu uzņēmumu ienākšanu, kam nepieciešama B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja. Šāda varbūtība vērtējama kā zema, un jebkurā gadījumā sakarā ar apbūves blīvumu šajā teritorijā un atrašanās vietu starp dzīvojamās apbūves teritorijām arī tās var būt tikai nelielas ražotnes, kurās procesi notiek slēgtās telpās un ir pakļauti ļoti stingrām vides aizsardzības prasībām. A kategorijas piesārņojošas darbības šajā teritorijā nav pieļaujamas.

Tomēr jebkurā gadījumā, komercapbūves blīvums un ražotņu skaits un ražošanas apjoma pieaugums nevar dažādus neprognozējamus vides riskus samazināt: labākajā gadījumā tas tos nepalielina, bet preventīvi nevar arī pilnībā izslēgt vides risku palielināšanos.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme.

5.9. *Sabiedrības veselība, ērtības un drošība*

Kā jau iepriekšējās apakšnodaļās noskaidrots, darbībām lokālplānojuma teritorijas rūpnieciskajā apbūvē nav sagaidāms piesārņojums un citi faktori, kas varētu izplatīties aiz šīs teritorijas robežām. Savukārt rūpnieciskajā teritorijā, kurā nav dzīvojamās apbūves un kurā cilvēki uzturas tikai darba vajadzībām, iespējamās ietekmes uz šo cilvēku veselību, ērtībām un drošību uzskatāmas nevis par ietekmēm uz sabiedrību, bet par darba drošības jautājumiem.

Līdz šim nav ziņu par jēlkādām problēmām, ko sev un/vai citiem būtu radījušas personas, kas bez vajadzības iekļūst šajā teritorijā, un ir pamats uzskatīt, ka tā nav izplatīta parādība, ka cilvēki bez vajadzības ieietu vai iebrauktu šajā teritorijā, kuras iebrauktuves šlagbaums darba laikā ir pacelts un fizisku šķēršļu nav, bet kura ir nepārprotami rūpnieciska teritorija. Tomēr, palielinoties rūpnieciskās apbūves blīvumam un ražošanas apjomam šajā teritorijā, nav izslēgts, ka varētu vajadzības

gadījumā ieviest stingrākus noteikumus iekļuvei šajā teritorijā. Ar vai bez šādiem pasākumiem (pēc vajadzības) noteikti ir iespējams nodrošināt, ka ražošanas attīstība lokālpilānojuma teritorijā nerada sabiedrībai nekādus riskus, kas nav novēroti arī līdz šim.

Vērtējums: 0

6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā, 2. alternatīva: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība

Kā 2. alternatīva ir vērtēta lokālplānojuma neapstiprināšana jeb patlaban spēkā esošajā Rīgas teritorijas plānojumā ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju (skat. 4. attēlu): esošās komercdarbības un ražošanas apbūves teritorijā paredzot arī dzīvojamo apbūvi, t.i., padarot to par jauktu apbūvi ar (tostarp arī) dzīvojamo funkciju. Jauktai apbūvei ar dzīvojamo funkciju maksimālā apbūves intensitāte pie 5 stāvu apbūves augstuma (kas vidēji atbilst pašreizējam plānojumam) ir 180% un minimālā brīvā teritorija – 30%.

Notiekot patlaban plānotajai attīstībai, pašreizējā lokālplānojuma teritorijas faktisko izmantošanu aizstāj patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētā atļautā izmantošana – jaukta apbūve. Ar to nodarbojas vai nu lokālplānojuma ierosinātāja SIA „Alfards”, kas ir pašreizējais nekustamā īpašuma Ventspils ielā 50 likumīgais īpašnieks, vai arī tas pilnībā vai daļēji zemi un būves pārdod citam attīstītājam, kas vēlas un spēj to izmantot plānojumam atbilstošā veidā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

6.1. Troksnis

Kopumā troksnis teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam), līdzšinējā ražošana rada minimālu troksni, teritorija ir klusa, iespējams, neatšķiras no dzīvojamās zonas ar blīvu apbūvi un lielu privāto autoparku, tomēr potenciāli ražošanas troksnis var arī palielināties, ja teritorijā ienāk uzņēmumi, kas intensīvāk piesaista autotransportu vai kuros pašos ir trokšņa avoti, kas lokāli, tiešā ražotnes tuvumā tomēr rada troksni. Tādējādi, no vienas puses, trokšņa absolūto intensitāti plānotā attīstība nemaina, toties jauktās apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijai ir gan savas normatīvajos aktos noteiktas trokšņa robežvērtības, gan arī pēc būtības cilvēkam viņa dzīves vietā ražošanas troksnis var būt traucējošs, pat ja tas nepārsniedz robežvērtības. Līdz ar to, ražošanas apbūves starpā parādies arī dzīvojamajai apbūvei, palielinās risks gan lokāli pārsniegt trokšņa robežvērtības, gan arī vienkārši nenodrošināt pietiekamu subjektīvu komfortu cilvēkiem dzīvojamajās ēkās.

Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam vienlaikus radīs faktisko apbūvi, kurā ir spēkā trokšņa robežlielumi, bet nesamazinās iespējamu attīstību trokšņa palielināšanās virzienā. Līdz ar to palielinās konfliktsituāciju iespēja trokšņa aspektā.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, neatgriezeniska ietekme.

6.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Kopumā gaisa piesārņojums teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban spēkā esošajiem Rīgas domes 22.09.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli” (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam) līdzšinējā ražošana rada minimālu gaisa piesārņojumu, kas nerada robežvērtību pārsniegumus, teritorijā gaiss jūtami neatšķiras

no gaisa pilsētas dzīvojamās zonās ar blīvu apbūvi un lielu privāto autoparku, smakas nav konstatējamas, tomēr potenciāli ražošanas radītais gaisa piesārņojums var arī palielināties un var arī rasties vismaz lokāli un epizodiski smaku avoti, ja teritorijā ienāk uzņēmumi, kas intensīvāk piesaista autotransportu vai kuros pašos ir gaisa piesārņojuma un smaku avoti, kas lokāli, tiešā ražotnes tuvumā tomēr rada gaisa piesārņojumu vai smakas. Ministru kabineta 03.11.2009. „Noteikumu par gaisa kvalitāti” Nr.1290 11. pielikumā noteikts:

„1. Atbilstību cilvēku veselības aizsardzībai paredzētiem robežlielumiem nepārbauda šādās vietās:

1.1. jebkurā vietā, kas atrodas teritorijā, kura sabiedrības pārstāvjiem nav pieejama un kur nav pastāvīgu dzīvesvietu;

1.2. rūpnīcu teritorijās vai rūpnieciskajās iekārtās, uz kurām attiecas visi darba drošības un veselības aizsardzības noteikumi.”

Līdz ar to lokāli gaisa piesārņojuma robežvērtību pārsniegumi (tāpat arī smaku mērķlielumu pārsniegumi atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumiem Nr.724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos") nav uzskatāmi par tādiem ražošanas zonās bez cilvēku dzīvesvietām. Tādējādi, no vienas puses, gaisa piesārņojuma un smaku absolūto intensitāti plānotā attīstība nemaina, toties jauktās apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijai ir gan savas normatīvajos aktos noteiktas gaisa piesārņojuma un smaku robežvērtības, gan arī pēc būtības cilvēkam viņa dzīves vietā ražošanas izmeši vai smakas var būt traucējoši, pat ja tie nepārsniedz robežvērtības. Līdz ar to, ražošanas apbūves starpā parādoties arī dzīvojamajai apbūvei, palielinās risks gan lokāli pārsniegt gaisa piesārņojuma un smaku robežvērtības, gan arī vienkārši nenodrošināt pietiekamu subjektīvu komfortu cilvēkiem dzīvojamajās ēkās.

Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam vienlaikus radīs faktisko apbūvi, kurā ir spēkā gaisa piesārņojuma un smaku robežlielumi, bet nesamazinās iespējamu attīstību šo piesārņojuma veidu palielināšanās virzienā. Līdz ar to palielinās konfliktsituāciju iespēja gaisa piesārņojuma un smaku aspektā.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, neatgriezeniska ietekme.

6.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālplānojuma teritoriju šķērso grāvis (bijusī Mārupītes pieteka), kas SIA "Alfards" teritorijā ir pārveidots par pazemes lietus kanalizācijas vadu, bet vēl lokālplānojuma teritorijā ietilpstošs apmēram 30 m garš posms aiz SIA „Alfards” žoga ziemeļrietumu pusē ir atklāts grāvis, kuru pašreizējā teritorijas plānojuma īstenošanas gadījumā var gan saglabāt, gan arī pārveidot par pazemes lietus kanalizācijas vadu. Nav konstatēts grāvja piesārņojums no lokālplānojuma teritorijas un nav pamata tādu sagaidīt arī jauktas apbūves attīstības gadījumā. Sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi tiks aizvadīti centralizēti un grāvī nonāks.

Vērtējums: 0

6.4. Klimats

Arī lokālplānojuma teritorijā notiekošā ražošana un apkure ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Papildus attīstoties arī dzīvojamajai apbūvei, arī tā analogiski radīs SEG izmešus. Kaut kāda ietekme uz globālo klimata stāvokli šai attīstībai var būt, bet kvantitatīvi noteikt šoniecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi), jo tiešas lokālas ietekmes tam nav, bet par globālo ietekmi nevar spriest: ja cilvēkiem vajadzēs mitekļus un tos nevarēs veidot šajā teritorijā, tad tos veidos citur, kur tie tik un tā radīs SEG izmešus.

Ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas ar augāju tāda arī paliks un turpinās dabiskā ceļā piesaistīt atmosfēras ogļskābo gāzi, kam ir nenozīmīgs pozitīvs ieguldījums gaisa SEG samazinājumā. Ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā, kas iekļauta atļautajā jauktas apbūves, varētu tikt saglabāta, pārveidota vai aizstāta ar citu zaļo zonu lokālplānojuma teritorijā, bet kopumā zaļo teritoriju platība vairs praktiski nevar samazināties, jo jauktās apbūves zonā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 30 %, un jau pašreizējā situācijā lokālplānojuma teritorijā šis limits ir sasniegts. Tātad kopumā lokālplānojuma teritorijas spējā piesaistīt ogļskābo gāzi izmaiņas ilgtermiņā nav paredzamas.

Vērtējums: 0

6.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem. Pašreizējās plānotās jauktās apbūves attīstības gadījumā saglabāsies gan ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas ar augāju, gan arī ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju, bet ruderālu, bioloģiskās daudzveidības aspektā mazvērtīgu, pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā varētu tikt saglabāta, pārveidota vai aizstāta ar citu zaļo zonu lokālplānojuma teritorijā, bet kopumā tikpat bioloģiski mazvērtīgu. Kopumā zaļo teritoriju platība vairs praktiski nevar samazināties, jo jauktās apbūves zonā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 30 %, un jau pašreizējā situācijā lokālplānojuma teritorijā šis limits ir sasniegts. Savukārt lielos kokus esošajās zaļajās teritorijās ir ieteikts iespēju robežās saglabāt. Tātad kopumā lokālplānojuma teritorijas nelielajā, tomēr esošajā bioloģiskajā daudzveidībā izmaiņas ilgtermiņā nav paredzamas.

Vērtējums: 0

6.6. Augsne

Lokālplānojuma 8,8 ha lielā teritorija pārsvarā ir klāta ar cieto segumu un regulāri tiek uzkopta, bet atklāta augsne tajā ir iepriekšējā apakšnodalā aplūkotajā 1,8 ha platībā plus vēl ~1 ha apbūvētajā daļā izveidotajos apzaļumotajos laukumos, tātad kopumā ap 2,8 ha, kas praktiski atbilst minimālajai prasībai pēc 30% brīvas zaļās teritorijas jauktā apbūvē ar dzīvojamo funkciju. Līdz ar to brīvās augsnes platība šīs alternatīvas īstenošanas gadījumā nemainīsies. Nav vērojams, ka faktiskā rūpnieciskā

apbūve un tajā notiekošās darbības kaitētu apkārtējās augsnes kvalitātei, un nav pamata uzskatīt, ka tai varētu kaitēt arī jauktas apbūves veidošanās.

Vērtējums: 0

6.7. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Esošo ražošanas apbūvi 2-4 stāvu augstumā papildinot (vai nomainot – jo esošais apbūves blīvums praktiski vairs neļauj papildināt) ar dzīvojamo apbūvi līdz 5 stāvu augstumam, ainava kā tāda principiāli nemainīsies. Tomēr jāņem vērā, ka ainava, jo īpaši pilsētvides ainava, objektīvi nepastāv, tā ir tikai subjektīva kategorija: lai ainavas jēdzienam būtu jēga, ir jābūt šīs ainavas vērotājiem, kam šī ainava rada tādu vai citādu subjektīvu attieksmi, turklāt atkarībā no tā, ko viņi katrā konkrētā situācijā no ainavas sagaida. Pašreizējā situācijā lokālpilnvarojuma teritorijā ir mūsdienīga, kopta rūpnieciskā apbūve, valda tīrība un kārtība, un ir pamats uzskatīt, ka visiem vērotājiem tā ir pievilcīga, ņemot vērā šo vērotāju subjektīvo attieksmi. Proti, tā atrodas iezogotā teritorija, kura gan nav slēgta iespējamiem apmeklētājiem, bet kuru nav nekādas intereses apmeklēt sabiedrībai ārpus saistības ar šajā teritorijā sniegtajiem komercpakalpojumiem. Šo ainavu bauda cilvēki, kam tā ir darba vieta vai lietišķu pakalpojumu saņemšanas vieta. Pilnīgi citāda attieksme pret to būs cilvēkiem, kam tā ir pastāvīgā dzīvesvieta pašiem vai kuri tur privātā kārtā viesosies pie tiem: pat tīri un kārtīgi ražošanas un noliktavu angāri, piebraucošais/aizbraucošais iekraujošais/izkraujošais kravas autotransports u.tml. noteikti nav tā ainava, ko cilvēks sagaida pie savām namdurvīm. Līdz ar to lokālpilnvarojuma teritorijas jauktās apbūves dzīvojamās funkcijas lietotājiem varētu nebūt pievilcīga ražošanas funkcijas lietotāju ietekme uz kopējo ainavu. Ražošanas funkcijas lietotājiem varētu nerasties tiešas pretenzijas pret dzīvojamo ēku ietekmi uz ainavu, toties viņiem var radīt neērtības piepeši paaugstinājušās citu teritorijas lietotāju prasības pret viņu ražotņu/noliktavu/biroju ainavisko noformējumu.

Te jāatkārto jau 1.4.1. nodaļā pasvītrotā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nostādne: „*Industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu (..) negatīvi ietekmē pilsētas ekonomiku kopumā*” un vienlaikus arī negatīvi ietekmē dzīves kvalitāti dzīvojamā apbūvē. Jaukta izmantošana ir problēma, ar ko jāsadzīvo, kur tā vēsturiski izmantojusies, bet nav lietderīgi tādu veicināt no jauna, tostarp ainaviskā aspektā, nevajadzīgi radot neatrisināmus konfliktus, kas nerodas apbūves veidu nošķiršanas gadījumā.

Vērtējums: -2, netieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme.

6.8. *Vides riski*

Lokālpilnvarojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Tomēr dzīvojamās apbūves ieviešana starp ražošanas ēkām šo situāciju var pasliktināt. Kaut arī neviens teritorijā strādājošais uzņēmums potenciāli nerada vērā ņemamu piesārņojumu un vides riskus, ražošanas procesos ir iespējami dažādi lokāli nenozīmīga mēroga starpgadījumi (piem., izbirusi krava, izlijusi eļļa u.tml.), kas ir viegli novēršami un neatstāj paliekošas sekas. Šādi paši nenozīmīgi starpgadījumi, kas rūpnieciskā teritorijā visbiežāk ir tikai un

vienīgi atsevišķa uzņēmuma īslaicīga rūpe un nerada traucējumus citiem, var radīt vismaz subjektīvu būtisku traucējumu cilvēkiem tieši viņu dzīves vietā.

Papildus riskus rada tas, ka arī normālā ražošanas procesā, kurā nevienam tā veicējam negadās kļūme, starpgadījumu var izraisīt nepiederošas personas nejauša iejaukšanās, un šādam starpgadījumam var būt arī lielākas vai mazākas pārejošākas vai paliekošākas sekas vidē.

Vērtējums: -1, tieša un netieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme.

6.9. Sabiedrības veselība, ērtības un drošība

Kaut arī, kā jau iepriekšējās apakšnodaļās noskaidrots, lokālpilnojumam teritorijā nav sagaidāms piesārņojums un citi faktori, kas varētu kaitēt cilvēku veselībai, ja par tādu uzskata tikai normatīvus pārsniedzošu piesārņojumu un ietekmes, tas ne vienmēr ir pareizi, jo lielāka vai mazāka grūti nosakāma un pierādāma ietekme uz veselību var būt arī normatīvu robežās esošam piesārņojumam un faktoriem. Ir pamats uzskatīt, ka jebkurā gadījumā dzīvošanai rūpnieciskajā zonā vismaz nevar būt pozitīva ietekme uz veselību, tātad labākajā gadījumā ietekmes nav, bet preventīvi nevar arī pilnībā izslēgt nelabvēlīgu ietekmi.

Tāpat arī iepriekšējās nodaļās noskaidrots, ka iedzīvotājiem, kas ienāks jauktajā apbūvē rūpnieciskajā zonā, visticamāk, sagaidāms vairāk neērtību nekā tādiem, kuru dzīvesvietas teritorijā nenotiek ražošana, kā arī otrādi: iedzīvotāju parādīšanās līdzšinējā rūpnieciskajā zonā radīs līdz šim nebijušas neērtības tiem, kas tur tikai strādā.

Drošībai nepārprotamus riskus rada tas, ka, ja teritorijā starp noliktavām un ražotnēm, kurās un pie kurām darbojas ražošanas iekārtas, transportlīdzekļi, iekrāvēji u.tml., parādās cilvēki, kuri šajā pašā teritorijā jūtas brīvi kā jau savā dzīvesvietā, palielinās varbūtība, ka nejauši vai pat tīšām aiz ziņkāres (kas raksturīgi bērniem) nepiederoša persona var izraisīt starpgadījumu ar kaitējumu sev un/vai citiem, turklāt, atšķirībā no lokāliem vides riskiem, pret kuriem vērā ņemams jutīgums ir tikai lokālpilnojumam teritorijā dzīvojošajiem/strādājošajiem, risks drošībai pastāv arī šajā teritorijā dzīvojošos apmeklētājiem, tātad nosacīti izpaužas ārpus šīs teritorijas, tāpēc papildus kā primāram vērtēts arī vienlaikus kā sekundārs.

Vērtējums: -2, tieša un netieša, ilgtermiņa, primāra un sekundāra, neatgriezeniska ietekme.

7. Iespējamās izmaiņas lokālpilnvarojuma neapstiprināšanas gadījumā, 0. alternatīva: ja neīstenojas pašreizējā atļautā attīstība

Kā 0. alternatīva salīdzinājumam vērtēta lokālpilnvarojuma neapstiprināšana jeb patlaban spēkā esošajā Rīgas teritorijas plānojumā ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa, vienlaikus saglabājoties pašreizējai faktiskajai situācijai: esošās komercdarbības un ražošanas apbūves teritorijā dzīvojamajai apbūvei tā arī neattīstoties, bet komercapbūvei attīstoties pie jauktas apbūves nosacījumiem, tātad, praktiski zaudējot attīstības iespēju. Līdzšinējā attīstība neliecina, ka būtu vērojams pieprasījums pēc iespējām pilnīgi industrializētajā lokālpilnvarojuma teritorijā attīstīt dzīvojamo apbūvi, kā dēļ būtu lietderīgi ierobežot ražošanas apbūvi. Jauktai apbūvei ar dzīvojamo funkciju maksimālā apbūves intensitāte pie 5 stāvu apbūves augstuma (kas vidēji atbilst pašreizējam plānojumam) ir 180% un minimālā brīvā teritorija – 30%. Šādi ierobežojumi jau šobrīd kļuvuši par traucēkli turpināt rūpnieciskās apbūves (ieskaitot autostāvlaukumu) attīstību, bet nav pamata uzskatīt, ka tie veicinās dzīvojamās apbūves rašanos lokālpilnvarojuma teritorijā.

Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

7.1. Troksnis

Kopumā troksnis teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam), līdzšinējā ražošana rada minimālu troksni, teritorija ir klusa, un pašreizējiem līdzīga rakstura ražošanas objekti arī turpmāk neradīs vērā ņemamu troksni. Potenciāli ražošanas troksnis nevarētu palielināties arī nākotnē, jo teritorija ir piesātināta, attīstības iespējas izsmeltas. Trokšņa robežlielumu pārsniegumu ārpus lokālpilnvarojuma teritorijas nav un nebūs, savukārt pašā lokālpilnvarojuma teritorijā trokšņa problēma nevar rasties principā, jo rūpnieciskās apbūves teritorijā nav spēkā trokšņa robežvērtības, un arī subjektīvo komfortu troksnis daudz mazāk ietekmē cilvēkam, kurš ir darbā un piedalās ražošanā, nekā cilvēkam savā mājā. Trokšņa aspektā izmaiņas nav sagaidāmas.

Vērtējums: 0

7.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Kopumā gaisa piesārņojums teritorijā praktiski nemainīsies, jo, atbilstoši patlaban spēkā esošajiem Rīgas domes 22.09.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli” (un arī apsekojumos dabā konstatējamajam) līdzšinējā ražošana rada minimālu gaisa piesārņojumu, kas nerada robežvērtību pārsniegumus, teritorijā gaiss jūtami neatšķiras no gaisa pilsētas dzīvojamās zonās ar blīvu apbūvi un lielu privāto autoparku, smakas nav konstatējamās, un pašreizējiem līdzīga rakstura ražošanas objekti arī turpmāk neradīs vērā ņemamu gaisa piesārņojumu un smakas. Potenciāli ražošanas gaisa piesārņojums nevarētu palielināties arī nākotnē, jo teritorija ir piesātināta, attīstības

iespējas izsmeltas. Gaisa piesārņojuma robežlielumu pārsniegumu ārpus lokālplānojuma teritorijas nav un nebūs, savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā gaisa piesārņojuma problēma nevar rasties principā, jo rūpnieciskās apbūves teritorijā nav spēkā gaisa piesārņojuma robežvērtības, un arī subjektīvo komfortu gaisa piesārņojums daudz mazāk ietekmē cilvēkam, kurš ir darbā un piedalās ražošanā, nekā cilvēkam savā mājā. Gaisa piesārņojuma aspektā izmaiņas nav sagaidāmas.

Vērtējums: 0

7.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālplānojuma teritoriju šķērso grāvis (bijusī Mārupītes pieteka), kas SIA "Alfards" teritorijā ir pārveidots par pazemes lietus kanalizācijas vadu, bet vēl lokālplānojuma teritorijā ietilpstošs apmēram 30 m garš posms aiz SIA „Alfards” žoga ziemeļrietumu pusē ir atklāts grāvis, kuru pašreizējā teritorijas plānojuma īstenošanas gadījumā var gan saglabāt, gan arī pārveidot par pazemes lietus kanalizācijas vadu. Nav konstatēts grāvja piesārņojums no lokālplānojuma teritorijas un nav pamata tādu sagaidīt arī turpmākas ražošanas saglabāšanās bez attīstības gadījumā. Sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi tiek un tiks aizvadīti centralizēti un grāvī nenonāks.

Vērtējums: 0

7.4. Klimats

Arī lokālplānojuma teritorijā notiekošā ražošana un apkure ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Ražošanai neattīstoties, SEG izmeši saglabāsies. Kvantitatīvi noteikt šoniecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi). Ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas un ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā nevarēs likvidēt, jo jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 30%, kas pašreizējā situācijā jau praktiski ir sasniegta, tātad teritorijas spēja piesaistīt ogļskābo gāzi saglabāsies.

Vērtējums: 0

7.5. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem. Ap 0,3 ha pašreizējās apstādījumu un dabas teritorijas un ap 1,5 ha pašreizējās faktiski ar augāju pārklātās teritorijas bijušajā mazdārziņu teritorijā nevarēs likvidēt, jo jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā ir noteikta minimālā brīvā zaļā teritorija 30%, kas pašreizējā situācijā jau praktiski ir sasniegta, tātad šī zaļā zona saglabāsies. Veģetācija tajā ir bioloģiski mazvērtīga, kaut arī tajā ir lieli koki, ko ieteikts iespēju robežās saglabāt jebkurā gadījumā.

Vērtējums: 0

7.6. Augsne

Lokālplānojuma 8,8 ha lielā teritorija pārsvarā ir klāta ar cieto segumu un regulāri tiek uzkopta, bet atklāta augsne tajā ir iepriekšējā apakšnodaļā aplūkotajā 1,8 ha platībā plus vēl ~1 ha apbūvētajā daļā izveidotajos apzaļumotajos laukumos, tātad kopumā ap 2,8 ha, kas praktiski atbilst minimālajai prasībai pēc 30% brīvas zaļās teritorijas jauktā apbūvē ar dzīvojamo funkciju. Līdz ar to brīvās augsnes platība šīs alternatīvas īstenošanas gadījumā nemainīsies. Nav vērojams, ka faktiskā rūpnieciskā apbūve un tajā notiekošās darbības kaitētu apkārtējās augsnes kvalitātei, un nav pamata uzskatīt, ka tā varētu kaitēt arī turpmāk.

Vērtējums: 0

7.7. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Esošajā rūpnieciskajā apbūvē 2-4 stāvu augstumā palielinot apbūves platības uz zemes, pat autostāvlaukumus, praktiski vairs nav iespējams, jo ir jau gandrīz sasniegts apbūves blīvums, kas atbilst minimālajai prasībai pēc 30% brīvas zaļās teritorijas jauktā apbūvē ar dzīvojamo funkciju. Vienīgā iespēja būtu paaugstināt apbūvi līdz atļautajiem 5 stāviem, bet šāds pieprasījums līdz šim nav novērojams, bez tam, atbilstoši nepalielinot autostāvlaukumu kapacitāti, tādu arī nevar apmierināt. Līdz ar to praktiski vairs nav iespējamas nekādas acīmredzamas izmaiņas esošajā ainavā, vismaz būvobjektu ziņā ne.

Vērtējums: 0

7.8. Vides riski

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Neviens teritorijā strādājošais uzņēmums potenciāli nerada vērā ņemamu piesārņojumu un vides riskus, ražošanas procesos ir iespējami dažādi lokāli nenozīmīga mēroga starpgadījumi (piem., izbirusi krava, izlijusi eļļa u.tml.), kas ir viegli novēršami un neatstāj paliekošas sekas.

Vērtējums: 0

7.9. Sabiedrības veselība, ērtības un drošība

Kā jau iepriekšējās apakšnodaļās noskaidrots, darbībām lokālplānojuma teritorijas rūpnieciskajā apbūvē nav sagaidāms piesārņojums un citi faktori, kas varētu izplatīties aiz šīs teritorijas robežām. Savukārt rūpnieciskajā teritorijā, kurā nav dzīvojamās apbūves un kurā cilvēki uzturas tikai darba vajadzībām, iespējamās ietekmes uz šo cilvēku veselību, ērtībām un drošību uzskatāmas nevis par ietekmēm uz sabiedrību, bet par darba drošības jautājumiem.

Vērtējums: 0

8. Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

3. tabulā apkopotas vērtēto lokālplānojuma zemesgabalam Ventpils ielā 50 un tam pieguļošajām teritorijām īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi un sniegts to savstarpējais salīdzinājums. Ietekmju numerācija, kā definēts 3.1. nodaļā, atbilst nodaļu numerācijai šā vides pārskata 4.-7. daļā, kur vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā situācijā un visu vērtēto attīstības scenāriju gadījumā lokālplānojuma teritorijā.

3. tabula. Vērtēto lokālplānojuma zemesgabalam Ventpils ielā 50 un tam pieguļošajām teritorijām īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

Nr. p.k.	Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma apstiprināšanas gadījumā, 1. alternatīva: ja īstenojas lokālplānojumā piedāvātā atļautā attīstība	Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā, 2. alternatīva: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība	Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā, 0. alternatīva: ja neīstenojas pašreizējā atļautā attīstība
1.	0	-1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, neatgriezeniska ietekme	0
2.	0	-1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, neatgriezeniska ietekme	0
3.	0	0	0
4.	0	0	0
5.	-1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme	0	0
6.	0	0	0
7.	0	-2, netieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme	0
8.	-1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme	-1, tieša un netieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme	0
9.	0	-2, tieša un netieša, ilgtermiņa, primāra un sekundāra, neatgriezeniska ietekme	0
Kopā	-2	-7	0

Visas sagaidāmās ietekmes 1. un 2. alternatīvā ir ilgtermiņa un neatgriezeniskas: īslaicīgās pārejošās ietekmes būvniecības laikā nav vērtētas, jo sagaidāmajai būvniecībai attīstības gadījumā ne vienā, ne otrā alternatīvā šobrīd nav pieejami nekādi

raksturlielumi, bet ir skaidrs, ka gan viena, gan otra alternatīva rada priekšnoteikumus pakāpeniskai neintensīvai būvniecībai, kuras īslaicīgās pārejošās ietekmes būs savstarpēji līdzvērtīgas, turklāt, iespējams, to intensitāte pat terminētajos izpaušmes periodos neieviesīs vērā ņemamas izmaiņas teritorijas ekspluatācijas pastāvīgajās ietekmēs.

Kā redzams, no vērtētajām ietekmēm 1. alternatīva rada tikai divas tiešas un primāras ietekmes, kamēr 2. alternatīva rada kopskaitā piecas ietekmes, starp kurām ir arī netiešas un sekundāras, tostarp tādas, kas izpaužas vienlaikus gan tieši un netieši, gan primāri un sekundāri.

Līdz ar to visnelabvēlīgākā summārā ietekme iznāk patlaban Rīgas attīstības plānā paredzētā teritorijas plānotā (atļautā) funkcionālā zonējuma īstenošanai (2. alternatīva), kura ir arī pretrunā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nostādnei, ka nav veicināma industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu. Lielā mērā negatīvo vērtējumu šai alternatīvai rada nevis absolūto nevēlamo ietekmju uz vidi palielināšanās, bet gan sabiedrības pakļautības šo ietekmju iedarbībai palielināšanās sakarā ar dzīvojamās apbūves iejaukšanu starp rūpniecisko apbūvi: trīs ietekmes ir sekundāras. Tomēr atsevišķos kritērijos, īpaši pēdējā – sabiedrības drošības kritērijā – ir arī būtisks pašu risku pieaugums, t.i., palielināta nelaimes gadījumu varbūtība un palielināts potenciālo cietušo skaits: vienlaikus gan primāra, gan sekundāra ietekme.

Ievērojami mazāka nelabvēlīga ietekme uz vidi ir lokālplānojuma priekšlikuma īstenošanai (1. alternatīva), pašreizējā faktiskajā rūpnieciskajā apbūvē to noteikt arī kā vienīgo turpmāk atļauto visā lokālplānojuma teritorijā. Šāds risinājums rada priekšnoteikumus ražošanas paplašināšanai, kam principā nemēdz būt pozitīva ietekme uz vidi absolūtā izteiksmē, tomēr negatīvo ietekmju šajā gadījumā ir tik maz (tostarp sekundāro – nemaz), ka tās nevarētu kalpot par pamatu teritorijas attīstībai atbilstoši visiem noteikumiem, kas Rīgā šādām teritorijām ir izvirzīti.

Vismazākā nelabvēlīgā ietekme uz vidi, proti, nekāda ietekme salīdzinājumā ar jau esošo, iznāk patlaban Rīgas attīstības plānā paredzētā teritorijas plānotā (atļautā) funkcionālā zonējuma saglabāšanai, tam reāli neīstenojoties (0. alternatīva), tātad situācijai gan *de facto*, gan *de iure* paliekot nemainīgai un attīstībai apstājoties. Tas ir pašsaprotams rezultāts, jo nekāda cilvēka darbības attīstība visbiežāk ir vislabākā no vides kvalitātes viedokļa, kamēr jebkāda attīstība normālā gadījumā ir kompromiss, kas pieļaujams, ja nelabvēlīgā ietekme nav būtiska un nerada vides kvalitātes normatīvu pārsniegumus.

9. Secinājumi, rekomendācijas un monitorings

Pēc ierosinātāja SIA „Alfards” ierosinājuma ar Rīgas domes 22.03.2016. pieņemto lēmumu Nr.3604 „Par zemesgabala Ventspils ielā 50 un tam pieguļošās teritorijas lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu” izstrādātā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir iegūti sekojoši secinājumi un rekomendācijas.

1. Lokālplānojuma teritorijā saglabājot un īstenojot patlaban Rīgas attīstības plānā paredzēto teritorijas plānoto (atļauto) funkciju „jaukta apbūve ar dzīvojamo funkciju”, kura ir pretrunā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nostādnei, ka nav veicināma industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu, tiek būtiski palielinātas nelabvēlīgās ietekmes uz vidi un riski sabiedrības drošībai salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju, un šāda attīstība lokālplānojuma teritorijā nav ieteicama.

2. Lokālplānojuma teritorijā nosakot un īstenojot lokālplānojuma priekšlikumā ieteikto teritorijas plānoto (atļauto) funkciju „rūpnieciskās apbūves teritorija” tiek radīti priekšnoteikumi nebūtiskam nelabvēlīgo ietekmju uz vidi palielinājumam, kurš ir pieļaujams un attaisnojams, ja šādas attīstības vajadzību pamato ar vides aizsardzību nesaistīti cita rakstura argumenti.

3. Lokālplānojuma teritorijā saglabājot patlaban Rīgas attīstības plānā paredzēto teritorijas plānoto (atļauto) funkciju „jaukta apbūve ar dzīvojamo funkciju”, kura ir pretrunā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam nostādnei, bet faktiski šādai attīstībai nenotiekot sakarā ar pieprasījuma trūkumu pēc dzīvojamās apbūves veidošanas lokālplānojuma teritorijā un sakarā ar teritorijas jau esošo piesātinājumu ar rūpniecisko apbūvi, kas dzīvojamajai apbūvei vairs neatstāj vietu, šis zonējums būtībā darbojas nevis kā priekšnoteikums dzīvojamās apbūves attīstībai lokālplānojuma teritorijā, bet tikai kā ierobežojums rūpnieciskās apbūves attīstībai tajā. Šādā gadījumā teritorijas attīstība apstājas, un tā rezultātā nerodas nekādas ietekmes uz vidi, t.i., tā paliek nemainīga pašreizējā līmenī.

4. Sakarā ar Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar 2009.gada 18.augusta, 2011.gada 13.aprīļa un 2013.gada 18.jūnija grozījumiem) 130.³ punkta prasību, izstrādājot lokālplānojumu teritorijā, kur piesārņojošās vielas slāpekļa dioksīda (NO₂) pieļaujama robežlielums gadā cilvēka veselības aizsardzībai ir tuvu pieļaujamajam robežlielumam 40 μg/m³ (II gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā), jāparedz viens vai vairāki pasākumi slāpekļa dioksīda emisiju mazināšanai atbilstoši konkrētās teritorijas īpašajiem apstākļiem, piemēram, autotransporta kustības ierobežošanu, autonovietņu skaita samazināšanu, sabiedriskā transporta pieejamības palielināšanu, apstādījumu teritoriju platību palielināšanu u.c. pasākumus. Lokālplānojuma teritorija atrodas II gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā, bet ir pamats uzskatīt, ka pašā šajā teritorijā gaisa piesārņojums pat netuvojas minētajam robežlielumam, toties tas varētu tam tuvoties pieguļošajā Ventspils ielā, kas atrodas tajā pašā zonā un kuras gaisa piesārņojumā nelielu ieguldījumu sniegs arī attīstība lokālplānojuma teritorijā. Piedevām vēl šaurā joslā gar Ventspils ielu ir vērojami arī vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, kas vislielākie ir vakara periodā no plkst. 19.00 līdz 23.00. Līdz ar to, formāli izpildot prasību attiecībā uz gaisa piesārņojumu un vienlaikus pēc būtības mazinot ietekmi uz trokšņa līmeni, ir ieteicams lokālplānojuma priekšlikuma apstiprināšanas gadījumā sākoties atbilstoši teritorijas attīstībai noteikt, ka tā nedrīkst palielināt kopējo kravas

autotransporta apgrozījumu teritorijā esošajos uzņēmumos salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju darbdiēnās vakara periodā no plkst. 19.00 līdz 23.00.

5. Sakarā ar lokālpilnvarojuma teritorijā notiekošās saimnieciskās darbības apjomu un raksturu (nevienu uzņēmuma darbība neprasa pat „B” kategorijas piesārņojošas darbības atļauju), speciāls monitorings nevienam teritorijā esošajam uzņēmumam un teritorijai kopumā netiek veikts un nav nepieciešams. Lokālpilnvarojuma apstiprināšanas gadījumā paredzama esošās saimnieciskās darbības saglabāšanās un analogiskas saimnieciskās darbības attīstība, kas, tāpat, joprojām neprasis speciālu monitoringu. Iespējamās „B” kategorijas saimnieciskās darbības parādīšanās attīstības gaitā prasīs atbilstošu piesārņojošas darbības atļauju, kuras izsniegšanas gaitā tiks izvērtēta šādas darbības paredzamā ietekme uz vidi, iekļauti nosacījumi likumos noteikto robežvērtību nepārsniegšanai un atbilstošs monitorings šīs nepārsniegšanas izsekojamībai un apliecināšanai. Lokālpilnvarojuma teritorijai kopumā nav vajadzības noteikt speciālu monitoringu ne pašreizējā situācijā, ne paredzētās attīstības gadījumā, kamēr vien tajā netiek uzsāktas „B” kategorijas piesārņojošas darbības, kādu parādīšanās varbūtība sakarā ar ilgtermiņā izveidojušos objektīvu apstākļu (kādam darbībām šajā pilsētas daļā ierboežotā teritorijā ar pieejamo infrastruktūru ir vai nav labvēlīgi, ekonomiski pamatoti nosacījumi) diktētu saimnieciskās darbības raksturu un struktūru šajā teritorijā ir zema gan pašreizējā situācijā, gan paredzētās attīstības gadījumā.

**Pielikums.
Eksperta atzinums par
aizsargājamām sugām un
biotopiem lokālplānojuma
teritorijā Ventpils ielā 50, Rīgā**